

HUNDLIV I USA

Nina Hjelmgren

Det här är till dig, Claes

INNEHÅLL

Kapitel 1	Bil och jycket på kontokort	4
Kapitel 2	Bland pungråttor och passionsblommor	8
Kapitel 3	Tvåkilosvalp utmanar grov karl	15
Kapitel 4	Då flög fan i värden	19
Kapitel 5	Djurens limosin till vildmarken	23
Kapitel 6	Den lille faan, en sann anarkist	31
Kapitel 7	Best bland palmerna	36
Kapitel 8	Jycken nosar fram vänner	41
Kapitel 9	Känslig hårpåse i manlig kamp	46
Kapitel 10	Baby och bh Ciscos passion	49
Kapitel 11	Våt valp flyter på ytan	52
Kapitel 12	Cabbad Mustang genom öknen	56
Kapitel 13	Blod, svett och hundhår	61
Kapitel 14	Dränkta handdukar i stekhet bil	71
Kapitel 15	Vatten över huvudet	74
Kapitel 16	Valpar drar, skäller och bajsar	78
Kapitel 17	Luden torped anfaller marodörer	85
Kapitel 18	Själsfrid se hundar leka	90
Kapitel 19	Fullt lopp-krig	92
Kapitel 20	Hundmat på McDonald´s	96
Kapitel 21	Utan jycke på Maya-pyramid	103
Kapitel 22	Utan koppel i Kalifornien	111
Kapitel 23	Harmoni i flocken	121

KAPITEL 1

BIL OCH JYCKE PÅ KONTOKORT

Claes hade inte en chans att säga nej när jag satte min plan i verket.

Det var en fin dag, solen sken som den brukade i södra Kalifornien, men det var faktiskt lite kallt. Jag hade parkerat den vita Forden på Mission, en tvärgata till huvudgatan i South Pasadena, och skulle lämna reportagebilderna från Margaretha Sjäöins senaste vernissage till framkallning. Filmrullarna låg i jeansfickan, men innan jag gick till fotoaffären, slank jag in i djuraffären som låg vägg-i-vägg.

Till vänster om ingången låg ormarna och ömsade skinn. Jag har en inbyggd skräck för ormar, men kunde inte låta bli att titta åt det hållet i alla fall. Nej, de gömde sig fortfarande i värmen. Bredvid kaninerna, längst ner i en bur till höger om dörren, satt en liten varelse som bara genom sitt väsen tydligt visade vad han ville, redan vid åtta veckors ålder. Han såg ut som en liten nallebjörn, pälsen var rödbrun och mjuk, valpen lade huvudet på sned och lyssnade, plirade med ögonen och såg mig stint i ögonen när han kraftrade med högertassen mot gallret. Jag hukade mig ned och kelade med honom. Efter en stund tröttnade han och gick nonchalant och lade sig i en rund hög. Jag gick fram till disken.

- Hur mycket kostar valpen i buren längst ner?

Vi var luspanka, men jag frågade ändå.

- 395 dollar.

Jag såg skylten vid kassa-apparaten, jodå, de tog American Express. "Kunde man köpa bil med betalkort, kan man väl köpa hund", tänkte jag.

Vi hade köpt Forden dagen efter den stora finalen i amerikansk fotboll, dagen då Amerika sitter som fastklistrad framför teveapparaterna. Försäljningssiffrorna hos bilhandlarna hade dunkat i botten vilket vi inte hade en aning om, bilförsäljaren var bara tvungen att sälja några begagnade bilar. Vi gjorde tämligen aningslösa en jättebra bilaffär. Med American Express i handen. Och några osålda aktier i Sverige. Vi tvingade till och med till oss en nybilsgaranti på den gamla häcken. Tur var det, den datoriserade bensinpumpen gick sönder på vägen hem...

Petter, som hunnit bli 12, bara fnittrade förtjust när jag hämtade honom efter skolan för att titta på valpen. Han ville inte släppa det mjuka knytet och tyckte väldigt synd om valpen som skulle tillbaka in i buren, om vi inte köpte den. Vilken pappa skulle kunna säga nej till sin son i det läget?

Hemma på köksbordet låg en lapp till Claes. "Vi är i djuraffären och tittar på världens gulligaste valp. Kan du inte komma dit?" Förmodligen visste Claes

mycket väl att timmen var slagen då. Vi, eller mest jag, hade i flera år pratat om att skaffa hund och letat på hundgårdar för övergivna djur den senaste tiden. Vi hade bestämt att Petter måste bli 12 innan han kunde vara med och dela ansvaret för att ha hund.

Jag hade slunkit in i djuraffären förut, och tyckt synd om djuren i buren. Den här gången var annorlunda. Det var något speciellt med den här valpen.

Claes kom till djuraffären och höll vänligt med om att valpen var bedårande.

- Kan vi inte sova på saken till imorgon, undrade han försiktigt.

Blev man tonåring på 1960-talet vet man att majoriteten bestämmer, men att tiden kan verka för ens fördel, så det gäller att säga på beslutet. Både Petter och jag höll i god familjedemokratisk ordning med om att det lät rimligt, även om vi tyckte synd om valpen som tvingades till ännu en natt på gallret i buren.

Då hände något som aldrig inträffat i den affären förut.

Bara en halvtimme senare, strax före stängningsdags, kom några andra som ville köpa just den valpen. Det unga paret skulle till att betala för den, när expediten kom ihåg att jag vänt om i dörren och återvänt för att lämna vårt telefonnummer.

- Om någon skulle komma, vill vi ha första tjing på valpen, sa jag innan vi slutligen gick.

Gissa om hela huset vändes upp och ned när de ringde från djuraffären. Jag var ute i trädgården när Claes hojtade genom fönstret, det var han som svarat.

- Det är ett par där nu som vill köpa valpen.

De hade redan ringt en gång från djuraffären, men då var jag inte hemma. Claes hade förhållat försäljningen med vänliga ord och pittoresk engelsk accent som lät förtroendegivande brittisk. Nu ringde de igen, det unga paret väntade på besked. Spänningen låg som ett täcke i luften. Jag hade just parkerat bilen och var på väg mot dörren. Petter mötte mig med skräck i blicken.

- Vad ska jag säga? undrade Claes.

- Att vi kommer, hojtade Petter och jag ikapp när vi stötte ihop i dörren.

Vi var redan på väg. Claes hade inte en chans att säga nej, det visste han, och gick istället och satte sig bakom ratten när han meddelat att vi var på väg.

Valpen hade bott i affären i fyra dagar. Det påstods att han kom från en uppfödare i grannstaden som var bekant med affärsinnehavarinna. Hon skulle minsann inte sälja valpar som fraktats på trånga lastbilar utan mat och vatten över halva Amerika från de där vidriga profitställena i Kansas och andra håll i mellanvästern som håller på med djurplågeri, snäste hon klart upprörd vid en försiktig undran.

Så blev vi med valp, vilket bara var början på vårt hundliv i USA.

- Vad gör vi nu? undrade Claes när vi stod på gatan utanför djuraffären med valpen i ena handen och en plastpåse i den andra med koppel, mat och vitaminer. Och ett gratisbesök till veterinären. Ångervecka ingick. Om veterinären, som samarbetade med djuraffären, hittade något fel på valpen.

KAPITEL 2

BLAND PUNGRÅTTOR OCH PASSIONSBLOMMOR

I tre år hade vi funderat på att flytta till Kalifornien. Ända sedan Claes och jag en stekhet oktoberdag stod på en bit plastgräsmatta i South Pasadena utanför Los Angeles och gav varandra livslöften så tårarna skvätte på åskådarna.

För säkerhets skull hade vi tagit ut det bästa i förskott och redan varit på bröllopsresa i en läckande Chevrolet längs Stilla Havs-kusten. Det regnar även där ibland. Fötterna var genomblöta när vi stannade för att övernatta på "Madonna Inn" i San Louis Obispo. Alla rum är individuellt dekorerade och vi blev rekommenderade ett rum tapetserat med rött läder på väggarna som matchade det röda läderöverkastet. Vi sneglade lite generat på varandra. På väggen bredvid sängen hängde huvudet av hotellets döda kelgris, en jättelik bisonoxe.

Inte visste vi då, att vårt liv i USA skulle präglas av fyrbenta vänner.

Bröllopfesten gick i rosa, vitt och champagne. Jag hade permanentat mitt långa hår som var knallrött, håret yrde som en valborgsbrasa runt skallen. Claes hade en stringtie från turistparadiset Carmel runt halsen. Clint Eastwood var borgmästare där på den tiden, självklart var vi tvungna att stanna till på bröllopsresan.

Vi trivdes. Trots dålig smak och milsvidd skillnad mellan människors möjligheter till ett drägligt liv.

Vi hann med att arbeta lite också, på bröllopsutflykten till Kalifornien. Ibland är nog journalister aningen tröttsamma som hela tiden ser någonting att berätta om istället var att helt enkelt koppla av. För min del handlar det också om en ännu oterapeutad del av det lutherska arvet; nödvändigheten att koppla ihop nytta med nöje.

Jag gjorde en radiodokumentär om Watts 20 år efter upploppen. Idag kan man inte alls gå lika obehindrat på gatorna i den slitna stadsdelen som präglas av ett grymt vardagsvåld. Jag kommer ihåg hur gymnasietjejerna plågat berättade om hur gängen spred skräck omkring sig. Öronen tappade oskulden när vi hörde talas om "*gang-banging*" för första gången.

Claes och jag träffade John Outherbridge, en arg, svart man som tillhört de svarta pantrarna, han undrade om vi kunde skicka färg från Sverige. Vi förstod aldrig varför, kanske sa han "*pants*" och inte "*paint*". Han gjorde konst av skrot bl a och hade tingat grannens staket som höll på att sätta upp nytt. Nu för tiden tillhör John Outherbridge kulturliten i Los Angeles.

Dagen därpå följde vi motorvägen till Burbank och satt i Disneys tecknarstudio, de planerade enligt gammal tradition att ge ut en tecknad film om året igen. Nu efteråt har vi förstått hur spännande det var att titta på de första bilderna till den

Den lilla sjöjungfrun tillsammans med producenten. Vi fick höra musiken och hade ingen aning om då, att Disneyfilmerna skulle kamma hem Oscars-statyer för bästa filmlåtar flera år i rad. Så kan det vara.

Det kändes bra att arbeta där. Så vi bestämde oss för att återvända som frilansjournalister. Och börja med att försöka under ett halvår. Vi hade bägge bra jobb på radion, Claes arbetade på *Ekot* och jag med *Efter Tre*.

Hemma i Uppsala igen började Claes och jag att spara och planera. Vi lockades av tanken att berätta om det Kalifornien vi såg, som inte bara var Hollywood och Beach Boys, utan en storstad som höll på att växa i sin egen kostym med alla möjligheter och problem det innebar. Vi lockades av att försöka förstå hur människor från jordens alla hörn trots allt levde här tillsammans till vardags. Och att den omtalade smogen faktiskt blev bättre, vad berodde det på? Och hur kom det sig att energislukande Kalifornien sagt nej till kärnkraft och inte vi? Nej, vi var inte rädda för jordbävningar. Så länge vi satt i Sverige...

Jag åkte över Atlanten till lågpris och hittade ett ställe att bo bland pungråttor och passionsblommor i Los Angeles oändliga hav av boplatser. Hemma i Uppsala åkte vinterkläderna ner i källaren medan pjäxorna packades i en jättelik sportbag som SAS-kvinnan lät passera vid incheckning, utan att höja huvudet behöll hon blicken på bagen och fäste en lapp som det stod "*Heavy*" på i handtaget. Vi ställde släktvasen hemma hos svärföräldrarna och videon hos svågern innan vi hyrde ut lägenheten och tog ett plågsamt farväl av sonen. Petter var 9 och skulle bo hos sin mamma, vi väntade med att åka till dess att han börjat skolan och vardagen verkade så normal som möjligt. Han skulle komma och hälsa på efter två månader, över påsken, hade vi bestämt. Och sedan på sommarlovet. Gick det bra för oss, skulle han återvända till hösten och bo även han i Kalifornien.

Framtidsplanerna hjälpte inte den dagen vi gick genom passkontrollen på Arlanda. Petter fick en chock när vi försvann bakom det mörka glaset och bara grät. Hans mamma hade inte tid att vara med på flygplatsen, men en av mina bästa vänner som Petter gillade tog ledigt för att vara med honom hela dagen. Hon hade till och med sovit över hemma hos oss, jag vet inte vad vi hade gjort om inte Maiken hade varit där.

Vi grät också på flyget. Petters ledsna ansikte flaschade förbi hela tiden. På vägen hem från flygplatsen stannade vi och köpte en telefon till jacket som var inkopplat, så vi kunde ringa till Petter direkt. Colleen, som hämtade oss på flytplatsen, trodde vi var tokiga.

- En telefon. Ska vi stanna till på *Thrifty* så ni kan köpa en telefon? På väg från flygplatsen. Ok, suckade hon.

Jag har känt henne i 20 år, sedan jag var där som utbytesstudent första gången, så hon var van vid infall och ryckte uppgivet på axlarna. Vi flyttade in i en tvåa vägg-i-vägg med hennes tvåa, genom väggen skulle vi senare höra henne snarka högljutt.

Colleen blängde storögt när vi halv 8 på kvällen ringde på hos henne och undrade om det fanns någon TV-affär i närheten som var öppen och om vi kunde få låna hennes bil. Claes kände sig avskärmad i den nya världen och vankade av och an på den gulbruna, långhåriga heltäckningsmattan. Själv hade han upplevt en dramatisk dag, men hur var det med resten av världen? Det räckte inte med att lyssna på radionyheter. Han var tvungen att se bilderna också, för att bekräfta för sig själv att det såg ut som vanligt i världen, nu när han blickade ut över en fullständigt främmande trädgård och skymningen började lägga sig utan att han hade en större aning om vad som skulle hända i mörkret. Vi hade fått 500 dollar av svärfar i respengar, för dom köpte vi tv den kvällen.

Claes och jag trodde att vi var väl förberedda när vi landade i Los Angeles den där ljumma januarikvällen. Vardagen plockade snabbt ur oss den illusionen.

Första morgonen svämmande badrummet över. Buskarnas rötter utanför köksdörren hade letat sig fram under huset i jakten på fukt och täppt till alla avloppen. Även dem till toaletten. Det upptäckte jag när jag stod i duschen, men det dröjde ett tag, det var så skönt att känna det varma vattnet skölja genom håret och rinna längs med kroppen. När jag tittade ned efter en stund, stod jag upp till knäna i en mörk sörja som jag inte alls hade lust att studera noggrannare, det såg ut som om väldigt mycket skulle kunna röra sig där nere. Försiktigt tog jag upp en fot i taget och stod ganska snart på heltäckningsmattan i badrummet.

Det tar tid att försöka lösa praktiska problem, när man inte vet vem man vänder sig till, eller vad det heter, det man försöker få hjälp med!

- Ring en *Rout-a-Router*, sa Colleen och slog upp telefonkatalogen.

Tur var det, varken Claes eller jag förstod vad hon sa. *Rout-a-Router*?

Rörmokaren kom efter en halvtimme. Vi behöll hans telefonnummer, vilket visade sig klokt bara ett halvår senare.

Utan några större problem irrade Claes och jag runt i tillvaron och letade oss så småningom fram. Hittade Melittapåsarna i livsmedelsaffären och rätt kö till rätt myndighet för att skaffa amerikanskt personnummer - social security number - ibland verkade Kalifornien till och med mer byråkratiskt än det svenska. Skillnaden är att man i USA oftare bemöts med ett "Älskling, vad kan jag hjälpa dig med" istället för det svenska "Vad vill du?".

När Claes och jag tagit kaliforniskt körkort också, detta universella id-kort, blev det amerikanska livet betydligt enklare. Framför allt kunde vi handla med check i affären utan att försöka förklara vad ett svenskt pass egentligen är. Och skaffa trafikförsäkring till bilen...

Vi började bli som alla andra, vilket var väldigt enkelt, eftersom nästan alla andra också kom någon annanstans ifrån. Att vara annorlunda var normalt, vilket både Claes och jag fann befriande, eftersom vi inte ens själva var säkra på vad vi egentligen höll på med.

Det gör inte så många hemma i Sverige heller. De bara verkar som om de vet. Och har därför en massa synpunkter på vad andra bör göra. "Så är det" eller "Så

gör vi här" slipper man höra så ofta i Los Angeles. Det är fördelen med att vara någonstans där man fortfarande söker i framtiden.

Petter kom och hälsade på första gången över påsk och vi var hiskligt nervösa när vi väntade på honom på flygplatsen. Den stackaren hade ju tvingats till att flyga ensam, han hade rest tillsammans med oss en gång tidigare.

- Vi ses på hemvägen, ropade han glatt till flygvärdinnan som följde honom till utgången.

Vår ångest rann av oss när han berättade om sin fantastiska flygresa, att han fick sitta hos kaptenen i cockpit under hela inflygningen till Los Angeles och fått hjälpa kabinpersonalen servera mat och sälja tullfritt, han hade fått 15 kronor i dricks! Många gånger tänkte jag skriva till SAS och tacka, men tanken blev aldrig handling. Synd. För det blir inte en nästa gång. Petter kommer aldrig uppleva något liknande.

Till sommaren kom han tillsammans med Maiken, han ledde henne, nu var han världsvan. Vi klämde in oss allihop i Forden och for österut, genom öken, Klippiga Bergen och prärien. Följde Santa Fé-spåret tillbaka hemåt och vann kramdjur i Las Vegas. Petter flög hem och packade, vi skulle stanna i Kalifornien och han med oss. Vi flyttade till en större lägenhet och Petter fick inte bara eget rum, utan egen toalett med dusch också. Det här var USA!

Tiden gick och vi började till och med se skillnader mellan årstiderna i Los Angeles.

När allt verkade frid och fröjd och vi blivit vän med vår egen vardag, undrade jag en dag om vi inte skulle köpa hund.

- Aldrig i livet, sa Claes.

- Du behöver inte ta hand om den alls, svarade jag föga övertygande.

Vi visste båda att det var en lögn, det var klart att Claes skulle bli ensam med valpen ibland. Det visste jag också, men tyckte nog inte att jag ljög direkt för det.

Jag hade pratat om att skaffa hund i flera år, Petter tyckte självfallet att det var en strålande idé. Det utnyttjade jag den där dagen i februari när jag gick in i djuraffären istället för fotohandeln och hittade ett lurvigt knypte längst ner i en trave med stålburar.

KAPITEL 3

TVÅ-KILOS VALP UTMANAR GROV KARL

Claes, som inte ville ha någon hund, blev jättefjantig när valpen väl flyttat in. Oroligt läste han på matpaketen, hur mycket mat skulle valpen egentligen ha? Och hur många gånger om dagen?

När det tredje dagen kröp små maskar som såg ut som riskorn i valpens avföring, trodde jag att hunden skulle dö och slängde mig på telefonen till veterinären.

- Han har fått i sig en loppa, sa veterinären.

- Förmodligen genom att svälja en fluga som hade en loppa i magen.

Såvida lärde jag mig något nytt om något som var väldigt vanligt i varma Kalifornien. Loppor. Det skulle inte dröja länge förrän jag riktigt avskydde de små äckliga krypen. Och så var valpen för andra gången på tre dagar hos veterinären. Jag hade åkt dit med honom redan första morgonen, det ingick i priset att kolla att valpen var friskt. Veterinärens samarbete med djuraffären om gratis undersökning betalade sig säkert hundra gånger om. Jag var såld, visst återvände jag dit varenda gång, han verkade ju så snäll, den milde filippinske mannen!

Både Claes och jag hade hund som barn, men ingen av oss kom ihåg särskilt mycket om hur det egentligen var. Tur var nog det, för valpen blev ganska tröttsam mellan varven. Varje kväll vid halv sju-tiden var det som om fan flög i honom och han for som en tätting fram och tillbaka. Ingenting kunde hejda honom, han såg ut som en påtänd Stålmannen och hade hur mycket energi som helst. Som helt plötsligt tog slut, och så sov han som en stock och ingenting i världen kunde väcka honom.

Det var som om han bara hade två lägen, antingen full fart framåt eller tvärstopp.

Andra dagen lärde sig valpen, att jag var koncentrerad på annat när telefonen ringde. Så fort han hörde signalen satte han sig vid telefonjacket, lutade kroppen mot väggen och började tugga på sladden samtidigt som jag började prata.

Jag var lite orolig när jag skulle delta i P3-programmet "Radioapparaten" som sändes på den tiden och rapportera om skivindustrins Oscars, den så kallade Grammy-utdelningen. Janne Ellerås var programledare från Göteborgsstudion och vi hade förberett oss noga, jag hade faxat resultatlistor till Janne och smetat in telefonsladden med Tabasco.

När det var några minuter kvar på sändningen, undrar Janne plötsligt hur det är med valpen.

- Bra, sa jag, han har inte tuggat av sladden än.

- Du har inte döpt honom än, eller hur, fortsatte Janne,

Nej, det var ju sant. Vi ville lära känna honom lite först.

- Då utlyser jag en namntävling, sa Janne och jag blev väldigt generad.

Så mycket respons har varken Claes eller jag varit med om som journalister. Den följande veckan skrev och ringde vänner och släktingar som vi inte hört av på tio år. Och alla andra med, för den delen. Personalen på både bankgirot och postgirot skickade lappar med förslag. Janne fick brev till Göteborgsstudion och hemma hos oss smattrade faxen. En vecka senare utsågs vinnaren. Han fick t-shirt och bild på valpen som han tyckte skulle heta Pucho. Hunden var ju en chokladfärgad blandning av pudel och cockerspaniel. Ja, nästan i alla fall.

Men vi hade hittat på ett eget namn. Som passade i både tid och rum. Filmen "Dansa med Vargar", som fick 9 Oscars, hade Sverigepremiär. Jag intervjuade i det sammanhanget Kevin Costner och hans vän författaren Michael Blake, som skrivit boken filmen var baserat på. För mig handlar filmen mycket om hästen, som i inledningen räddar självmordskandidaten. Hästen hette Cisco, Michael Blake berättade att han som barn ridit en favorithäst med det namnet, som döpts efter en mexikansk västern-hjälte på tv. Jodå. Valpen hade deras välsignelse.

Claes, Petter och jag tyckte väldigt mycket om filmen "Dansa med Vargar" och Petter blev stormförtjust när jag återvände med Kevin Costners autograf till honom.

Så det blev Cisco.

Vilket tydligen betyder syster på finska. Det hade vi inte en aning om då.

På nätterna sov Cisco i vår stora, klumpiga vattensäng. Men inte på madrassen. Utan på sänggavelns hylla. Där uppe låg han och hade full blick över läget. Och sig själv i spegeln. Ibland, när Claes ville vara ensam med mig, blev han generad över att valpen låg just där, Claes kände sig iakttagen även om valpen låg på rygg och snarkade så det knakade i sänggaveln.

Petter tyckte till en början att det var jätteroligt med valpen. Men tröttnade ganska snart. Framför allt när valpens mjölk tänder börja klia så att han bet på det mesta, bland annat Petters nya sneakers. Det var väl fotsvetten som luktade gott! Cisco gillade att retas med Petter och brukade stjäla hans smutsiga kalsonger också, kanske inte så underligt att Petter blev uttjatad på valpen som blev större och större och började ta ton. Det dröjde inte länge förrän det var Cisco som uppfostrade Petter istället för tvärtom. Det blev ett problem.

Valpen var en listig typ. Efter bara några dagar hade han fullständig koll på hela familjen. På morgnarna väckte han mig, så att jag skulle leka med honom, vilket jag självfallet gjorde, tålmodigt. Claes och Petter stirrade storögt och kliade sig i huvudet, de förstod ingenting, jag var känd för mitt dåliga morgonhumör och ingen av dem trodde att jag hade så mycket tålmod. Men det hade jag, hur mycket som helst. Med valpen, vill säga. Inte med dem. En klok människa skrev i en tidning, att man får tålmod ihop med jyckar.

När valpen ville ha mellanmål gick han till Claes, som aldrig kunde säga nej till de bedjande ögonen. Och Petter som sagt, började jaga honom runt hela huset så fort Cisco stal ett par smutsiga kalsonger. Det gillade valpen!

Nej, vårt liv blev sig aldrig likt igen. Saker och ting ställdes liksom på sin spets från den dagen valpen flyttade in. Han var ju bara liten och oskyldig i sammanhanget, men lockade fram en massa underliga sidor hos konstiga människor. Som vår hyresvärd.

KAPITEL 4

DÅ FLÖG FAN I VÄRDEN

Vi hyrde ovanvåningen i ett spanskinspirerat hus med pool på gården och en palm på framsidan som hyresvärdens fru dekorerade till jul. Hon virade folie-papper runt palmens stam, till och med våra amerikanska vänner fann detta något besynnerligt.

Hyresvärdens och hans familj bodde på undervåningen. Det var mycket lyhört och vi hörde alltid vad de gjorde där nere. De hade två små flickor, men ville ha ett barn till, det hördes tydligt genom taket.

- *Come to me*, tjöt hyresvärdens ibland mitt i natten.

Hyresvärdens var otvivelaktigt det största barnet i familjen, han sög till och med på tummen när han inte trodde att någon såg honom, som på söndagsmornarna när han läste tidningen ute vid poolen. Ibland satt han i fruns Volvo som stod i garageuppfarten och sög på tummen också, när han satt där och lyssnade på rock`n roll på kvällarna så kombin skakade. '

Vi var rätt eniga om att det var en besynnerlig karl.

- Vi borde ha släppt en atombomb över Bagdad, kunde han säga när han trodde någon lyssnade på honom, vilket oftast var när han druckit pilsner och blivit högljudd.

- Demonstrationer borde vara förbjudna, var en annan föga vidsynt åsikt hyresvärdens kunde drälla omkring sig, trots att han var en av Kaliforniens alla välavlönade advokater med uppgift att mot fet ersättning kämpa för medborgarnas rättighet att följa eller utnyttja lagarna, beroende på hur man nu såg på det.

Eftersom jag smidde avancerade planer på att skaffa hund, hade jag förhört mig med hyresvärdens om det var OK med dem. Bara för att man hyr en bostad, betyder inte det automatiskt att man får välja att bo ihop med vem eller vad som helst, hundar och ungar både låter och smutsar ner och är inte alltid välkomna hyresgäster. Den buffliga hyresvärdens och hans blonda, svenskättade fru sa nej när jag hittat en stor, svart hund på hundstallet för övergivna jyckar, sådana som ingen vill ha längre. De trodde kanske att den snälle besten skulle äta upp deras små söta döttrar.

Av någon okänd anledning ändrade de sig efter en tid.

- Om ni köper en liten hund är det OK, meddelade hyresvärdens fru som alltid log, utom när hennes dumma man skällde på henne när han inte trodde att någon såg honom. Då grät hon till och med, när hon inte trodde att någon såg henne. Så fort de syntes tillsammans såg de alltid så lyckliga ut, särskilt när de skulle till kyrkan på söndagarna. De var alltid välklädda, men särskilt då, flickorna såg ut som prinsessbakelser, som om det skulle imponera på Gud!

Samma kväll vi kom hem med valpen, ringde hyresvärdens fru på dörren för att tillsammans med de två söta döttrarna titta på den. De tyckte att valpen var så pass gullig att de till och med ringde till sina vänner, så att de också skulle komma och titta. Nästa dag kryllade det av ungar och mammor som skulle titta på valpen, Petter funderade på att ta inträde.

Alla var som en enda stor, lycklig familj, som älskade valpen.

Tills hyresvärden den fjärde dagen höll på att gå upp i atomer av svartsjuka. Han var van vid att frun och döttrarna med tindrande ögon väntade på honom när han kom hem från arbetet på advokatbyrå och bara älskade honom dagarna i ända. Nu var det alldeles tyst när han klev över tröskeln och han kände sig övergiven. Förmodligen önskade han valpen åt fanders, men det kunde han ju inte säga, utan att göra sina små gulliga, blåögda döttrar väldigt ledsna.

Då flög fan honom.

Han sa till sin fru att han aldrig hade tillåtit hyresgästerna att skaffa hund och nu när de gjort det i alla fall, måste de betala ny heltäckningsmatta som låg i varenda skrymsle i hela lägenheten, till och med på toaletten, eftersom valpen skulle förstöra den.

- Det får du säga själv, sa frun som inte var van vid att säga mot sin man.

Sagt och gjort. De ringde på och kom upp till oss, som trodde öronen skulle ramla av när hyresvärden stod där och sa det han sa. Hyresvärdens fru var alldeles tyst, den falska skatan, det var ju hon som sagt det var OK att köpa hund.

Nu var det inte första gången som hyresvärden försökte lura oss. Det dröjde något år innan vi upptäckte att vi betalade hyresvärdens elräkning. För att inte tala om gasräkningen! Det hade hyresvärden utnyttjat hela vintern, när han värmdes upp vattnet i poolen så att det blev lika varmt där som i ett badkar. Gissa vem som betalade det åt honom?

Så vi hade fått nog av hyresvärden. Det här med valpen blev droppen.

- Nej, valpen kommer inte att förstöra någon matta. Vi kommer att bära honom till dess att vi flyttar om en månad, sa jag och plockade upp valpen i famnen.

- Vi säger alltså upp oss, förtydligade Claes.

Hyresvärden stammade och sa något om att det nog skulle bli svårt för oss att hitta någonstans att bo, det var inte så många hyresvärdar som tillät sina hyresgäster att ha hund.

- Det är ett praktiskt problem, sa jag som inte alls tänkte gå runt och bära på den ludna 2-kilos klimpen och log åt tanken på dem där nere som försökte höra om han tassade på golvet.

- Vill ni ha vår uppsägning skriftligt också, eller räcker det med den här muntliga?

Hyresvärdens fru var likblek och de söta döttrarna grät. De skulle inte längre vara del av vårt hundliv. Och tur var det. I alla fall för oss.

KAPITEL 5

DJURENS LIMOUSIN TILL NATUREN

Så kom det sig att vi började köra runt det lilla samhället på lediga stunder för att hitta någonstans att bo i South Pasadena.

Det är en ovanligt gammal liten stad, bara en kvart från Los Angeles nybyggda skyskrapor. Trähusen är välvårdade och palmerna välvuxna. Det finns några få, låga hyreshus, ingenting får vara högre än tre våningar har fullmäktige bestämt, annars är stan en typisk villaförort, precis som på film. De allra rikaste bor i Beverly Hills, Lade Canada och Pasadena, men folk har det gått ställt även i South Pasadena. Huspriserna ligger högt, bl.a. därför att den allmänna skolan är ovanligt bra, människor känner sig rätt trygga i denna lilla oas.

Hit kommer Hollywood när man behöver beskriva USA på 30-talet, här spelades filmen "Tillbaka till framtiden" in. Gamla "Route 66" går rätt genom stan och viker västerut på Mission, förbi djuraffären. I hörnan ligger ett apotek, som byggts om med inredning från mellanvästern och ser precis ut som det gjorde förr, med en bardisk i affären där man kan beställa de onyttigaste glassbåtar och mjölkdrinkar vispade i höga metallbägare.

Här gick jag ett år på gymnasiet för 20 år sedan. Och hittade ganska bra. Men det finns alltid nya vägar att upptäcka. Hur kommer det sig att man oftast hittar dem, när man kör fel?

Claes och jag körde alltså runt för att hitta ett nytt ställe att hyra. Det var det bästa sättet, att sätta sig i bilen och köra runt. Visst annonserade folk, det hände, men man satte alltid en skylt med röda bokstäver utanför huset där det fanns något till uthyrning.

Vi gled gata upp och gata ned i jakten på ny adress.

Jag betalade också 5 dollar för en lista från en hyresförmedlare. En kväll på väg till en okänd adress körde vi fel och hamnade utanför ett hus, som såg ut som om vi skulle trivas med att bo just där. Hur vi visste det vet ingen, det är bara sånt som händer. Vi stannade till och skrev ned telefonnumret på skylten och åkte hem och ringde.

- Vi har hund, sa jag direkt när den blivande hyresvärdinnan svarade i telefon.
- Jag har tre, svarade den rara kvinnan.
- Ta med valpen när ni kommer och tittar på huset imorgon, så får jag hälsa på honom också.

I vanliga fall ska man fylla i en intresseanmälan med uppgifter om inkomst och annat som hyresvärden kan granska. När vi vandrat igenom det lilla huset ett par varv och tittat på utsikten från verandan, vände vi oss till hyresvärdinnan som var där med sin mäklare och undrade om hon hade ett papper.

- Jag vet att det inte ska gå till så här, men jag känner i mitt hjärta att jag tycker om er, så ni behöver inte fylla i något papper. Jag vill att ni ska bo här. Om ni vill det, sa den välklädda damen och log.

Det var enda gången vi såg henne i plisserad kjol, hon var oftast på väg till sin häst när hon passerade vårt hus i jeans och stövlar.

Krångligare än så var det inte att hitta ett nytt ställe att bo på. Däremot dröjde det längre för den gamle hyresvärden att hitta nya hyresgäster och vi skrattade skadeglatt när vi passerade huset och såg att skylten med "*For Rent*" stod kvar på framsidan av huset minst en månad efter det att vi flyttat.

Det fanns ingen pool på nya stället. Och ingen hyresvärd som stönade genom golvet.

Men en granne som misshandlade sin hund. Den vackre Dobermanvalpen lämnades ensam på bakgården hela dagarna, ibland till sent på kvällen. Han kände sig ensam och övergiven och ylade försiktigt efter sällskap. Vi hade föreslagit att jycken skulle komma in och leka med valpen ibland, istället för att stå och glo på andra sidan staketet.

- Vår hund ska lära sig att vara ensam, sa grannen som var läkare och ibland jobbade flera dygn i sträck.

Det var en fin hund, till och med märkvärdig hade grannarna poängterat, en ovanlig "blå" Doberman. Som de köpt av några ungdomar utanför en affär för 10 dollar. Sedan dess hade de kapat svansen på jycken och opererat om öronen på den, så de stod rätt upp på den snälla hunden för att den skulle se farlig ut. Utanför den gemensamma grinden till soptunnorna, som stod mellan husen, satte de upp en varningsskylt som föreställde en attackhund. Några trodde att det var vi som satt upp skylten på skämt och log fånigt när de såg den lurviga, föga skräckinjagande valpen.

En kväll skrek grannens Doberman i mörkret så det skar genom hjärtat. Cisco började skälla hjälplöst och jag rusade ut på verandan för att se vad som stod på. Där på andra sidan staketet, stod grannen i mörkret med en spann vatten som han doppade hundens huvud i.

- Vad i helvete håller du på med, väste jag mycket argsint.

- Det står i en bok som en framgångsrik hundtränare har skrivit att man ska göra så här, för att han ska sluta gräva i trädgården, svarade den unge mannen.

"Hur dum får man bli", tänkte jag och fortsatte att mycket oartigt skälla ut karlen. Jycken hade förmodligen grävt någon grop för flera timmar sedan och hade ingen aning om vad det var han skulle bestraffas för. Jag sa något om att hunden hade långtråkigt och på äktsvenskt sätt fortsatte jag som en pryosnut att mäsas om att det var oansvarigt att skaffa hund och sedan bara lämna den ensam i 14 timmar. Innan jag var klar, hotade jag med att ringa till polisen också och anmäla honom för djurplågeri, eftersom det han höll på med inte var annat än tortyr.

Efter det pratade inte grannen mer med mig vilket jag kunde leva med, eftersom

han slutade plåga hunden på det där hemska sättet.

Några dagar senare började grannens hund skälla väldigt mycket. Vi trodde oss ju veta varför och tyckte synd om djuret, även om det var ganska irriterande att behöva lyssna på de tröstlösa skallen timme efter timme. Mindre välvilliga grannar tröttnade dock och ringde till polisen för att klaga. Detta hände mer än en gång, ibland väldigt tidigt på morgon när doktorn slängt ut hunden i trädgården innan han åkte till sjukhuset vid halv 5, eller sent på kvällen.

- Är det ni som har en hund som skäller, frågade de uniformsklädda männen som då ringde på hos oss istället, och glodde förvånat på Cisco som fortfarande var ganska liten. Det var nämligen lite svårare att hitta grannens dörr, så de ringde på hos oss istället så fort någon ringde och klagade på att grannens hund skällde.

Grannen trodde förstås att det var vi som ringde och klagade. Det blev rena snurren av skallen!

En eftermiddag körde hundfångaren upp på baksidan av huset. Varje stad har sin egen "*animal controler*" som det heter officiellt, hundfångare i folkmun. De tar hand om allt fyrbent som civilisationen slarvat med, en djurens polis. Hundfångaren struntade att ringa på dörren och travade direkt till trädgården, för att se vad det var grannarna klagade på och som polisen rapporterade om.

Han satt och klappade Dobermannen när jag kom ut i trädgården och tittade över staketet, häcken hade inte hunnit bli så hög ännu, det gick bra att vara nyfiken utan att behöva sträcka på halsen.. Hunden såg mycket nöjd ut, äntligen någon som brydde sig om honom, om än tillfälligt.

Det var så vi lärde känna Ray, hundfångaren i South Pasadena.

Efter den dagen dök han ofta upp och fikade på verandan, berättade om djurlivet på de asfalterade gatorna och sina egna erövringar bland damerna. I tjänstebilen fanns utrymme för både små och stora, vilda och tama.

Jag åkte med honom på några pass, i vit bil genom den asfalterade djungeln på gränsen till öknen. Förvisso fångade han för det mesta bortsprungna juckar, men pungråttor, skunkar och tvättbjörnar som stadsborna tyckte störde idyllen fångades också in för att släppas ut i den vilda naturen runt hörnan från storstaden. På det viset tog Rays arbete aldrig slut. Han var en del av det moderniserade ekosystemet.

Djuren återvände alltid. Och han körde tillbaka dem. Undrar om de vilda djuren visste att han var chaufför? Några av stamjuckarna förstod exakt vad som var på gång när Ray dök upp. De stannade till och med på trottoarkanten och väntade på att han skulle öppna dörren, så de kunde hoppa in och bli hemkörda.

Tvättbjörnarna var minst samarbetsvilliga. När de väl lagt beslag på ett revir ville de stanna och försvara det. De gillade att bo på taket och kunde bosätta sig på vinden utan att bli upptäckta. En dam hade ingen aning om att hon hade en tvättbjörn som inneboende, förrän han en dag ramlade genom taket, rätt ner i knät på henne, när hon satt på toaletten!

Tvättbjörnen lär ha blivit lika chockad som damen.

Nere vid "Rose Bowl", där svenskarna besegrade Rumänien i fotbolls-VM, strök prärievargarna på golfbanan intill på nätterna. De vandrade ner från kullarna genom dalen på kvällarna, och som på ett givet klockslag lockade befolkningen in sina huskatter som annars riskerade bli prärievargsföda efter mörkrets fall. När Claes och jag passerade golfbanan tidigt en morgon på väg till flygplatsen, lekte några prärievargsungar på gräsmattan under uppsikt av en bevakande moder. En eftermiddag försökte jag fotografera dem, men prärievargar är ena listiga typer, en hanne smög på mig hela tiden, han hade fullständig koll och gav mig inte en chans att komma i närheten av honom.

Ibland kunde man höra prärievargarna yla i mörkret, även hemma hos oss. Det struntade Cisco i. Men polissirenerna påminde om något ursprungsljud, så fort han hörde dem ylade han ikapp som en varg.

Skunkarna märkte han inte heller, även om ett par bosatt sig på andra sidan gatan. Doften avslöjade dem emellanåt.

- Dränk jycken i ketchup om han blir sprayad av en skunk, var ett gott råd.

Vi såg i vår föga vilda fantasi hur valpen for runt huset mellan sängar och soffor för att försöka torka av sig den kladdiga smeten.

Det var inte så mycket Ray kunde göra åt grannens Doberman. Hunden hade inga spår av synlig misshandel och det fanns ingen lag som hindrade hundägare att behandla sina jyckar som trädgårdsmöbler så länge det fanns vatten och skugga. Och det fanns det i grannens trädgård. Men jycken var ju tvungen att sluta skälla!

Då fick Dobermannen ett el-halsband med pärlor och batterier som gav honom en chock i halsen varje gång han skällde.

- Är det inte lika bra att ni installerar larm i huset istället, undrade jag när jag träffade på grannens fru.

Claes undrade vad det var för vits med att ha en vakthund som inte kunde skälla. Efter det pratade inte heller grannens fru med vare sig Claes eller mig.

När djurplågårens fru blev med barn, uttryckte inte minst Petter djup oro.

- Undrar hur de kommer att uppfostra den stackarn, suckade Petter som lärt sig någon historia om barn och badvatten i skolan.

När bebisen föddes, flyttade grannarna till ett större hus. De hade upptäckt, att de inte kunde ta hand om barnet själva, utan behövde en barnflicka. Men de flyttade till ett rymligare hus i närheten, och ibland stötte vi på de gamla grannarna när de var ute och gick med babyn och hunden.

Jycken gick som smetad vid sin husses sida. Utan koppel. Först blev vi imponerade, vilken lydig hund! Tills vi upptäckte att doktorn hade en sändare i handen som sände en signal till Dobermannens el-halsband. Avvek hunden en tum fick han en stöt i halsen från apparaten i husses hand.

Mysigt.

KAPITEL 6

DEN LILLE FAN, EN SANN ANARKIST

Ray tyckte valpen var generande dåligt uppfostrad, rentav bortskämd, och skrattade hånfullt när jag berättade att vi gick på dressyrkurs med honom.

Det var ingenting jämfört med vad hundtränaren Bob gjorde. Han nästan grät.

Hemma i trädgården och i parken runt hörnan uppträdde Cisco exemplariskt när jag tränade honom och ingen såg på. Han både satt och kom på befallning.

På lektionerna var valpen en katastrof.

När alla andra hundar satt på rad och väntade tålmodigt på sina hussar och mattar, travade Cisco i mina hasor med hög svansföring och hade ingen lust alls att bli behandlad som en hund. Valpen verkade överhuvudtaget sakna insikten om att han faktiskt var hund, när han var tillsammans med andra jyckar.

- Det är nog ingen idé att du kommer, lät Bob meddela aningen generad inför den sista lektionen då en domare skulle dyka upp och bedöma de fyrbenta eleverna.

Jag gick dit ensam. Gladast för det var nog valpen.

Vi tyckte att vi hittat världens bästa hus att flytta till, även om det inte fanns luftkonditionering i ett enda rum. Det blev svettigt när sommarhettan svepte in. Ibland blev det 35 grader varmt mitt i december, och vi stängde omsorgsfullt alla dörrar och fönster för att hålla värmen borta.

Världens gulligaste grannar flyttade in när den elake doktorn flyttade. De nya grannarna hade ingen hund. Men en katt. Och en 4-årig dotter med egen agent. Hon skulle bli rik barnmodell och börja spara till universitetsstudierna hade mamma bestämt. Mamman arbetade på frisersalong och hennes man var rockmusiker. De var inte särskilt rika på pengar. Men lyckliga. Vi hade inte heller gott om pengar och uppskattade att kunna gå till grannen på söndagarna och bli klippt för 15 dollar.

Valpen hade däremot egen hårvårdare som parkerade sin luftkonditionerade van på gatan framför huset. Cheryl och Tom kallade sitt företag "On the Spot", for runt i grannskapet och putsade traktens byrackor för sådär 50 dollar. Då blev det tillfälligt loppfria och fick rosett i pannan.

- Vad är det där, undrade Claes när han kom hem en dag och såg fordonet på gatan.

- Valpens frisör, svarade jag självklart och Claes höll sig för pannan.

Ursprungligen hade jag beställt tid för klippning i djuraffären tidigt en varm vårmorgon. När vi kom dit klockan nio, på avtalad tid, slängde de in jycken i en stålbur någonstans i mitten av nio stycken som stod travade längst ena kortsidan och sa att jag kunde hämta honom där klockan 2.

- Vad ska ni göra med honom i fem timmar, undrade jag och flämtade i värmen.

- Först badar vi alla hundar före lunch, och sen klipper vi dem.
- Men han ska inte badas, bara klippas.
- Jodå, vi badar alla hundar först.
- Jag har inte beställt badning.

Jag var ganska lättirriterad i värmen.

- Då får han väl sitta där tills efter lunch då, sa damen.

"I helvete heller", tänkte jag och sa att jag skulle komma tillbaka med honom då, så var så snäll och släpp ut honom ur den där buren. På hemvägen lovade jag Cisco att han skulle slippa bli behandlad på det där omänskliga sättet.

Några dagar senare passerade jag Cheryl som lockade med sig en stor, grå Doberman med hängande öron som skulle badas i hennes mobila trimnings-van.

- Har du lust att putsa till honom också en dag, undrade jag och pekade på valpen.

- Visst. Så gullig han är, svarade Cheryl och jag kände mig trygg. Hon tyckte om min hund!

En vecka senare parkerade Cheryl sin van utanför vårt hus, tog valpen under armen och lämnade tillbaka honom två timmar senare med aprikosfärgad rosett i pannan.

Claes var avundsjuk.

- Två timmar och 50 dollar. Jag får sitta på en stol i en kvart hos grannen för 15.

Så fort Cheryl åkt, lufsade den svagt parfymdoftande valpen ut och rullade sig i gräset.

Grannens 4-åriga skönhet smet ofta över till oss för att leka med valpen på gräsmattan. Han hade hunnit bli en civiliserad typ som aldrig i livet skulle utföra sina behov i sin egen trädgård, några sådana problem hade de inte. Man kunde med andra ord lägga handduken var som helst när lusten föll på och känna solens värme smeka kroppen. Även om våra kaliforniska vänner tyckte vi var galna som faktiskt solade lite ibland.

- Man får hudcancer av solen och ingen solkräm i världen hjälper. Det är lika dumt att sola som att röka, som Maud uttryckte det.

- Man ska inte vara ute i solen.

Efter ett tag tyckte även vi att det såg sjukt ut med solbrända kroppar. På flygplatsen lyste alltid skandinaverna som nykokta kräftor, det gjorde ont att se dem.

Bästa stället att umgås med solen på avstånd var hemma på verandan som låg i västläge. Där kunde man sitta och titta på solen som gick ned bakom palmerna. Det gjorde jag ganska ofta och tyckte till och med att det var snyggt när solnedgången skiftade lite i brandgult, fullt medveten om att det var smogen som färgade skymningen.

Petter köpte en basketbollkorg som han hängde upp ovanför garagedörren. Där kunde han hålla på och träna i timmar. I nya sneakers som han ställde på bokhyllan, så att inte valpen kunde ta dem. Ibland retades Petter med jycken

genom att visa honom skorna innan han ställde dem längst upp i bokhyllan. Efter ett tag kunde man hitta allt möjligt i Petters bokhylla, till och med smutsiga kalsonger.

När allt blev väldigt varmt, åkte Claes till affären och köpte en stor barnbassäng som han ställde i trädgården och fyllde med vatten. Bassängen var till hunden! Som älskade att bada och var helt omöjlig i närheten av en pool. Vid anblicken av vatten tog valpen sats och sträckte ut sig i luften, precis som på film, innan han landade på ytan och simmade runt ett tag för sig själv. Bassängen som Claes köpt var inte så stor, men valpen kunde gå omkring i den i alla fall.

Jag upptäckte efter ett tag att man kunde ligga raklång i barnpoolen med ett svalt glas vitt vin i plastglas i handen. Solnedgången var ganska snygg ur det läget också.

Det dröjde ju ganska länge innan valpen fick ett namn. Vi kallade honom allt möjligt i början, även om "den lille faan" förekom oftast.

- Har den lille faan tagit mina skor igen, kunde man höra Petter vråla genom huset.

"Hårpåsen" var ett annat smeknamn. Men han skulle ju heta något också.

Cisco fick det bli. Efter hästen i filmen "Dansa med vargar".

Men det spelade nog ingen större roll vad han hette. Jycken gjorde sina egna tolkningar av det mesta i alla fall. Jag var övertygad om att valpen var en sann anarkist.

KAPITEL 7

BEST BLAND PALMERA

Det blev oftast jag som gick ut med hunden. Inte mig emot, jag tyckte om det.

Till min stora förvåning, gillade jag till och med att gå upp på morgnarna för att vandra en runda med jycken. Det var inte han som pockade, Cisco gillade sängvärmen. Men man var tvungen att gå upp tidigt, för att komma ut. Det blev snart för varmt rätt tidigt på morgonen, på sommaren blev det till och med så hett att valpens tassar nästan stektes på den heta asfalten. Jag smög oftast upp innan Claes vaknat och hem efter någon timma, då Claes och Petter gjort frukost. Kaffedoften mötte i dörren, jag tog med mig tidningen som låg på trappan. Helt perfekt!

Jag gillade atmosfären där ute på morgnarna, stan visade ett annat ansikte då. Ett mjukare, mer försiktigt ansikte. På morgnarna inleddes trevande en ny dag, på kvällarna smälldes dörrar igen efter en avslutad. I parken gjorde de äldre kinesiska invandrarna harmoniska rörelser i någon form av gymnastik som var mig helt okänd.

Morgonen sträckte ut sig på något sätt. Eftersom jag alltid varit en sjusovare hade jag inte upptäckt det förut.

Cisco och jag tillhörde ganska snart stadsbilden och skaffade oss små rutiner. Vi lärde känna grannskapet på våra morgonvandringar. Folk pratar ju med hundar! "Att jag inte tänkt på det förut", tänkte jag för mig själv. Att låna en jycke när man flyttar någonstans, då träffar man ju folk.

Cisco var ganska bra på att snoka upp bekantskaperna, särskilt kvinnor uppkvaktade han. Vi lärde känna Helga från Tyskland, killarna på besinmacken från Armenien och Pete som faktiskt var amerikan. Han hade en schäfer som blev Ciscos förste kompis.

Helga bodde tillsammans med sin åldriga mor bredvid parken på en gata som kantades av daddelpalmer. Där hade Helga bott sedan hon som ung kom till Amerika tillsammans med sin man från Tyskland innan kriget var slut. Hennes make var död sedan länge och Helga pensionär. Hon hade arbetat som skrivbiträde för Los Angeles kommun i nästan 30 år.

Helga var en av de få som inte hade nedgrävda vattenspridare i gräsmattan på tomten, utan var ofta ute och vattnade med slang tidigt på morgonen. Det var en detalj jag lagt märke till på morgonvandringarna. Hon hade alltid förkläde utanför klänningen när hon stod och vattnade i skuggan av apelsinträden.

Helga hade en kusin som bodde i Palm Springs med sin vita pudel. Det var när de var på besök en gång, som Helga och jag kom att språkas vid. Vi blev aldrig riktigt nära bekanta, sådana som man bjuder hem på middag. Jag vet inte ens vad

hon heter i efternamn. Men ibland kunde Helga glida upp i sin blå Impala utanför vårt hus med en kasse apelsiner som hon skördat i sin egen trädgård. Godare juice fanns inte, än Helgas pressade apelsiner.

Cisco älskade Helga och letade alltid efter henne, när vi passerade hennes hus. Försökte jag ta en annan väg än den förbi Helga, satte sig Cisco ned och vägrade ett tag, han MBLade. Så vi gick oftast nedför gatan där Helga bodde.

Så även denna morgon. Då idyllen bröts totalt.

Det var i oktober. Cisco och jag var ute ovanligt tidigt. Klockan var bara sex och luften tyst och stilla. Cisco sniffade runt palmerna och var helt upptagen med att identifiera dofterna, när en bjässe på fyra ben plötsligt kom springande mot oss genom parken på andra sidan gatan. "Aha, en hund som vill komma och hälsa", tänkte jag. Det hade hänt rätt många gånger förut. "Vad fort han springer" tänkte jag slött.

I nästa sekund var jycken på väg över gatan. På väg att anfalla Cisco som fortfarande inte märkt något. Den anfallande besten var på full attack. Raggen stod rätt upp på kroppen, svansen rätt ut och han visade alla tänder och morrade. Jag slet upp Cisco som bara var 10 månader och skrek "No" och "Sitt" så högt jag kunde. Men besten hade ingen tanke på att sitta. Med ett gepardsprång anföll han mig istället. Och högg mig i armen. Jag kände hur blodet började rinna under den långärmade bomullströjan. Jag var både rädd och arg och skrek så högt jag kunde.

Jycken fortsatte att anfalla. Jag behövde hjälp och hoppades att någon skulle vakna av mina rop.

Besten var en blandning mellan husky och schäfer och cirkulerade runt mig och valpen, färdig att anfall igen. Han gjorde utfall hela tiden och jag stod rätt upp och ned och bara skrek. Förmodligen var det mina hessa lungor som avskräckte honom. Jag skrek "Nej" och "Hjälp" så det ekade i grannskapet. Men ingen kom till undsättning. Kanske stod grannarna bakom gardinerna och såg vad som hände och hade ingen lust att ge sig ut för att kanske stå öga mot öga mot den där argsinta hunden.

Jag kände mig väldigt ensam.

Till slut dök den anfallande bestens husse upp, han var ute och joggade i ottan. När han kopplat sin hund, tänkte han bara gå därifrån. Lämna mig där med min blödande arm. Jag kavlade upp armen och såg ett djupt, öppet sår. Min kupade hand var full med blod, jag blev rasande och hejdade honom.

- Din hund bet mig, ropade jag efter honom.

- Hur vet du att det var min hund, undrade mannen och tittade sig omkring i tomheten och tystnaden.

Han sneglade på valpen i min famn och måste ha insett det orimliga i sitt försökt att smita från ansvaret.

- Du ska i alla fall betala mina sjukvårdskostnader, sa jag och upptäckte förvånat hur amerikaniserad jag blivit, hur självklart det var att påpeka något sådant i just

det här läget. Sjukvård är dyrt i USA och självriskan hög. Det blir så när folk får 'större frihet att välja själva'.

Mannen lämnade sitt telefonnummer innan han sprang vidare, "jag känner igen hunden och vet var du bor om du försöker lura mig", tänkte jag.

- Jag måste skynda mig till jobbet, ropade han på väg bort.

Jag trodde inte mina ögon. Eller öron.

Då dök en grannfru upp i morgontystnaden och sa till mig att gå hem och ringa efter ambulansen. "Så farligt är det väl inte", tänkte jag och gick hem och väckte Claes.

- Du. Kan du köra mig till sjukhuset, viskade jag i hans öra.

Han sneglade yrvaket omkring sig, gardinerna var fördragna och solen hade bara börjat att bryta igen.

- Va? Vad är det som hänt, undrade han med väldigt rynkig panna.

- Jag har blivit hundbiten.

- VAA!!

Det var ju inte riktigt vad Claes hade väntat sig att höra och snodde runt i sängen. Besten hade fått ett rejält tag i min arm, jag kände att den började stelna.

Claes hade bara hunnit dra på sig byxorna då tjuven från ambulansen ekade i morgontystnaden. Grannfrun hade tydligen ringt 90.000. Jag gick ut på gatan, aningen generad över uppståndelsen och vinkade åt föraren som letade efter adressen på återvändsgatan. Jag tyckte att det var lika bra att få det hela överstökad och sträckte ut armen bredvid ambulansen på gatan för att få såret igensytt. Men sjukskötaren tvättade bara rent såret och sa, att jag var tvungen att åka till sjukhuset, såret var för djupt.

Claes var väldigt mån och körde fram bilen. Petter tittade aningen förskräckt efter oss när vi åkte iväg, Cisco satt bredvid honom. Det tog bara fem minuter till sjukhuset och jag fick komma in direkt. Innan läkaren dök upp, fick jag stelkrampspruta. Är det någon som kommer ihåg när man sist fick en stelkrampspruta?

- Sverige. Där har jag varit. På turné med en kör som jag sjunger i. Jag sätter in en kanyl innan jag syr ihop såret, den får du komma tillbaka och ta bort om några dagar. Uppsala. Jaha. Där var vi också. Har du anmält hundägaren? Det var väldigt fint i Sverige. Titta, så snyggt, det sjätte och sista stygnet. Vi ses!

KAPITEL 8

JYCKEN NOSAR FRAM VÄNNER

Före den dagen var jag aldrig rädd för hundar.

Nu blev jag livrädd så fort jag såg en lös hund. Och det hände ju rätt ofta. Alla var ju inte övergivna dårar som irrade på gatorna i jakten på mat och vatten. Några hade ju bara hamnat på fel sida grinden när sopgubbarna kom för att hämta soporna, smugit ut för att nyfiket kolla läget på trottoaren utan att komma in igen när sopgubbarna gjort sitt, stängt grinden och åkt iväg.

Jag blev hysterisk och smet upp på verandor och bakom staket för att undvika mötet med en lös jycke. Det såg säkert inte klokt ut. Skräcken gjorde mig blind, jag såg inte mer än fyra ben och en stor käft och flydde i panik.

Tills jag en morgon såg hur patetiskt jag bar mig åt. För att inte tala om hur jag stressade den stackars oskyldiga valpen som höll på bli unghund och var tillräckligt orolig som det var. Den lösa hunden var stor. Det var allt jag noterade innan jag drog med mig Cisco bakom en häck och väntade. När jag stack fram näsan igen, var hunden borta.

Något senare mötte jag en äldre man som körde långsamt framåt gatan. Han stannade till där vi möttes och vevade ner rutan.

- Jag letar efter min hund. Har du sett en ljus golden retriever?

Visst hade jag det. Och såg plötsligt jycken klart och tydligt framför mig.

- Ja, en lite äldre tik.

- Ja, just det, svarade mannen uppmuntrat.

- Hon sprang ut genom dörren i morse när jag hämtade tidningen.

Ångesten spred sig i kroppen. Jag hade alltså i lugn och ro kunnat locka till mig den gamla tiken och återförenat henne med sin bekymrade ägare. Hon hade till och med haft halsband med id-bricka på! Istället hade jag skräckslagen stått bakom en häck och varit rädd helt i onödan. Rädd för ingenting.

Situationen där på gatan gjorde mig fly förbannad. Vi brukade ju ta hand om herrelösa hundar. Som den där gången Claes och jag varit på begravning och var på väg hem i bilen på motorvägen.

Plötsligt sprang en lös schäfer vid kanten av högerfilen på den krokiga Pasadena-motorvägen. En hund som hamnat på motorvägen blir nästan alltid överkörd, hade Ray berättat. Hundarna har inte en chans eftersom knappast någon bryr sig, lättar inte ens på gasen för att undvika de vilsna djuren.

Jag hade åkt några pass med Ray och visste hur man skulle göra. Saktade farten, tryckte in knappen för varningslamporna och körde sakta snett bakom hunden och tutade lätt. Jodå, han sprang framför bilen, bort till avfarten och upp på gatan.

Vi parkerade bilen. Det var svårt att fånga hunden, han var rädd. Men trots allt lite nyfiken och vände sig om när vi lockade efter honom. Och så var han törstig. Jag hämtade en skål med vatten på besinmacken i korsningen. När schäferhannen kom fram till mig, satte jag klänningsskärpets runt halsen på honom, som ett koppel. Han gick snällt med mig och Claes till ett söndagsöppet kafé bredvid tvättomaten, därifrån vi ringde till hundfångaren som skulle komma om bara en liten stund. Claes, som inte alltid lyckades så bra med att verka totalt ointresserad av hundar, tyckte synd om det bortsprungna djuret. Jycken verkade hungrig, så Claes åkte och köpte torrfoder.

Schäferhannen nafsade Claes i handen som tack för maten ...

Två TIMMAR senare dök hundfångaren upp och tog med den stackars jycken till hundgården. Där fick han vara i en vecka, i väntan på att någon skulle söka rätt på honom. Men det var ingen som saknade honom. Så han avlivades. De på hundgården påstod att schäfern var lite folkilsken och att det inte skulle gå att hitta ett nytt hem åt honom.

Jag grät när jag hörde det. Det var klart att det skulle gå att hitta ett nytt hem åt honom. Om man bara hade lite tålamod, letade lite längre och gav jycken en chans. Vi kunde tyvärr inte ta hand om honom själva, eftersom vi redan hade den manlige valpen där hemma. Jag var rädd att de skulle slåss ordentligt och ville inte riskera att den lille skulle bli biten, han var rätt kaxig och skulle kanske inte förstå att han skulle ge sig för den mycket större hunden. Inte hemma hos sig själv! Dessutom skulle inte Petter klara av att ha en så stor hund, det var knappt han klarade av "hårpåsen".

Claes var nog lättad. Han litade inte riktigt på vad jag kunde hitta på och visste att jag mjuknade lätt för djur som det var synd om på något sätt. Han påminner fortfarande om den där dagen vi hade en bortsprungnen kanin, en sköldpadda och två byrackor som trängdes i trädgården innan vi hittade deras ägare igen.

Cisco hittade sina egna kompisar. En dag när han och jag var på tidig morgontur, mötte vi en lös hund som visade sig bo runt hörnet. Tiken hade varit herrelös och bott på gatan rätt länge, när hennes nya matte tog hand om henne. Hunden hade varit svart av smuts och olja och det kryllade ohyra i pälsen, hon var lite blodig också och hade tydligen fött valpar ganska nyligen. Hennes nya matte Jill letade i timmar efter valparna, men hittade dem inte. Nu hade tiken bott hos Jill i flera månader och såg ut att trivas som en drottning. Pälsen var vit och grann. Mitty, som tiken hette, började till och med bli tjock. Vi kallade henne kossan.

Jill lät Mitty springa lös, hon var ju ändå van vid det. Så när Mitty fick lust att leka med Cisco, sprang hon helt enkelt runt hörnan och knackade på dörren. Det är sant, hon gjorde faktiskt det. Första gången jag hörde det, lät det precis som om någon knackade på dörren och förvånat tittade jag på Mitty, som nöjd satt vid dörren och väntade på att få komma in.

Hon var Ciscos flickvän, han var jättekär i henne. Den vita tiken var den enda hund som han gjorde sig till för. Hon fick bestämma i hans hus, han ifrågasatte aldrig hennes auktoritet. Hon fick till och med äta ur hans matskål. Det har ingen annan fått göra, varken före eller efter.

- Vill du ha middag, frågade jag Jill en kväll när hon skulle hämta Mitty.

Så blev vi vänner. Och lurade iväg varandra på bio och konstutställningar. Hjälpte varandra att flytta och lärde känna varandras vänner under ännu fler middagar.

En gång träffade Claes och jag en ung, framgångsrik manusförfattare från England hos Jill. Han hade sålt sin bok för 20 miljoner och nu skulle den bli film i Hollywood. Det bästa med berättelsen var visst, att man skulle kunna sälja en massa prylar som hörde ihop med filmen, det var det som gjorde manuset kommersiellt gångbart. OK.

Just den middagen hemma hos Jill åkte vi till två gånger. Den första var fel kväll och ingen var hemma. Då hittade vi en mexikansk bar på Melrose i Hollywood istället, dit Claes något år senare tog med Ingmar Bergman.

Cisco gillade både två och fyrbenta gäster och jag funderade ibland på att skaffa en hund till, så att han hade sällskap och slapp vara ensam de där timmarna Petter var i skolan och Claes och jag hemifrån. Men han hade ju sin flickvän, och mådde nog ganska bra av att få vara ensam ibland. Dessutom ville ju inte Claes ha någon hund alls, så det skulle nog vara ganska omöjligt att få honom att tycka att det vore bra med två...

Utan att berätta det för Claes, stannade jag till ibland när jag passerade hundgården för övergivna djur.

KAPITEL 9

KÄNSLIG HÅRPÅSE I MANLIG KAMP

Cisco utvecklade ett påfallande dåligt kvällshumör.

Han blev rentav grinig några timmar efter solnedgången och började vanka runt huset med slak svans vid 10-tiden i jakt så sängsällskap. Han var inte tillräckligt frigjord för att gå och lägga sig själv om alla andra var uppe. Dessutom tyckte han att det skulle vara tyst i huset när han skulle sova och blev i synnerhet irriterad på Claes, som var nattugglan i familjen.

Claes kunde hålla på hur sent som helst. Själv tyckte han nog att han var väldigt duktig, men jag tyckte också att han var ganska självupptagen och att det bara var trist att höra hans knatter från datorn på småtimmarna. Vi hade hamnat i obalans över dygnets timmar. Och jag var inte ensam om längta efter att det totala lugnet skulle lägga sig i tystnaden när natten sedan länge gjort sitt intrång.

Cisco och Claes utvecklade någon slags manlig kamp som förmodligen inte handlade om värst mycket annat än uthållighet. Cisco var slagen på förhand. Det visste nog han också. Men han var en dålig förlorare, en riktigt dålig förlorare.

En natt när Claes ambitiöst bara fortsatte att hålla på med någonting sedan alla andra gått och lagt sig, lurpassade Cisco på honom. Cisco iakttog honom där han satt vid skrivbordet och följde honom till köket för att söka igenom skafferiet efter kalorier som garanterat fastnade runt midjan så dags. Eller sätta på ännu mer kaffe, så det tog ännu längre tid innan han somnade.

- Kaffe påverkar inte mig ett dugg, kunde han dessutom påstå som om han trodde på det själv.

Cisco väntade. Han var jättetrött, håret hängde väldigt platt över huvudet. Men han väntade. Tills telefonen ringde.

Redan andra dagen i vårt hem lärde sig Cisco lurens makt. Att när den var lyft, var det ingen som brydde sig om honom längre.

Då passade han på att göra sattyg. Han kunde alltså utföra sitt attentat och bara smita därifrån efter utfört dåd, utan att någon skulle komma efter honom direkt. Alla andra sov ju. Claes hann inte ens lyfta luren. En signal räckte.

På väg till telefonen sög Cisco Claes i knät, av alla ställen, Claes försökte visst försvara ädlare delar av kroppen. Cisco dök upp ur ingenstans och försvann dit lika fort. Claes hade knappt en aning om vad som hänt när han lyfte luren. Det var Eva på radion som ringde, det var morgon i Sverige. Samtalet var viktigt, Claes skulle vara med i direktsändning och prata om FNs dag om barn i krig. Med blodet rinnande nedför benet berättade han om barnens våldsamma vardag i framför allt de södra delarna av Los Angeles. Claes var tvungen att vara helskärt.

- Så här koncentrerad har du aldrig varit, konstaterade Eva.

Nej, det var nog sant. Men det skulle dröja länge, väldigt länge, innan han berättade för Eva vad som hänt. Claes kände hur det sved i knät och undrade var byrackan höll till.

Cisco kom undan, den lille terroristen, efter väl utförd hämnd. Claes hade gjort misstaget att mitt i natten lyfta bort Cisco från köket och matskålarna och slängt in honom i sovrummet. Men sovrumsdörren gick inte att stänga. Så Cisco smet ut. Kom ifatt Claes. Och sög honom i knät på tröskeln till köket. Innan han eller Claes nått fram till matskålarna igen. Precis då ringde telefonen.

Nästa morgon, och alla andra morgnar, var Cisco lycklig som en solstråle. Och verkade hur oskyldig som helst. Han hade slagit till. Men en gång räckte.

Cisco visade sig vara en himla känslig liten hårpåse. Han tyckte inte alls om när någon blev osams och smög iväg direkt när någon lät irriterad eller höjde rösten. Så fort Claes och jag började tjafsa om något som pengar, jobb, barnuppfostran, politik eller oklippta tånaglar, blängde Cisco på oss med svart blick, lommade iväg till sovrummet och lade sig under skrivbordet. Där stannade han tills stormen lagt sig.

Eller tånaglarna klippts.

På det sättet var det en sympatiskt typ. Han tyckte helt enkelt inte om när folk inte gillade varandra. Helst skulle alla visa att de tyckte om varandra för jämnan, det gillade Cisco väldigt mycket. Ljudet av en kyss engagerade honom livligt nästan vilken tid på dygnet som helst. Till och med sent på kvällarna. Det kunde påverka dem som kysstes så att de tillfälligt slutade med det.

Cisco, som började bli stor, stod nämligen på oss. I sängen.

KAPITEL 10

BABY OCH BH CISCOS PASSION

Av människosläktet föredrog Cisco barn. Framför allt Ville.

Ville var bara nio månader när han kom farandes över Atlanten, i korg som hängde under bagagehyllan i flygplanet, tillsammans med sin mamma Charlotte. Charlotte är en praktisk människa fylld av lustar och hejdas sällan av att något verkar besvärligt. Hon är som en lillasyster, vi träffades när vi som käcka reseledare guidade amerikanska turister runt Europa bland slott, alptoppar och holländska ostar. Vi har tagit oss fram i jättelika turistbussar över de franska bergen norr om Nice, som knappt en liten Citroen får plats på. I den jämförelsen blev andra resor rena barnleken.

Även den med Ville.

Charlotte hälsade på oss innan hon blev för gravid för att flyga. Och nu landade hon upp med Ville under armen.

- Man får ju passa på, sa hon självklart.

Så hon dök upp ett par gånger om året. Ihop med sambo, som hon gifte sig med under ett av besöken i Los Angeles så att han blev make. Och nu med barn. Charlotte avskyr det svenska höstmörkret och blir tämligen trött och grinig när inte solen skiner på henne. Mammaledigheten tänkte hon tillbringa i värmen.

- Nej, fy fan för att vara i Sverige nu, sa hon och slängde in väskorna i Petters rum. Han och Claes hade åkt till Sverige och vi fick några dagar för oss själva, innan Charlotte fortsatte med Ville till Indonesien.

Medan Charlotte packade upp, kröp Ville på upptäcksfärd runt huset. Cisco sniffade nyfiket på den mjuka kroppen, han hade aldrig sett något liknande. En baby! Nyfiket följde Charlotte och jag med ett vakande öga hårpåsens och babyns framfart. Charlotte var van vid hundar och sa något om att det var lika bra att de fick upptäcka varandra i lugn och ro.

- Håller man upp ungen blir ju jycken ännu nyfiknare, som hon sakligt uttryckte det.

Cisco hänfördes av det lilla människobarnet. Det var som om han upptäckte en ny värld tillsammans med Ville. En mjuk, gullig värld full av dofter.

Han upptäckte bh:n också. Charlotte ammade fortfarande och förmodligen luktade hennes bh ännu godare än någon annans. När ingen såg honom, passade Cisco på att snoka igenom hennes resväska och kom ut med en bh i gapet, som en trofé.

Efter denna suveräna upptäckt, rotade han alltid igenom besökande damers resväskor. Oavsett var den låg nedpackad, hittade han alltid bh:n, allt annat struntade han i. Och när han tyckte att jag var trist och ville ha uppmärksamhet,

smet han in i sovrummet och letade fram en bh som han lyckligt snubblade fram med runt tassarna, det fanns ingen gräns för hur elastiska axelbanden kunde bli.

Cisco saknade Ville när han åkt. Han letade efter honom både hemma och ute. Så fort han hörde en baby gråta, skulle han fram till barnvagnen och titta om det var Ville. Så att han kunde trösta honom. Men det var aldrig han. Ville var långt borta.

KAPITEL 11

VÅT VALP FLYTER PÅ YTAN

Cisco kräktes alltid i bilen. Oftast dröjde det inte längre än en kvart, innan han började hulka i baksätet i Forden. Det hade jag inte alls räknat med.

- Han vänjer sig nog, sa hundfångaren Ray.

Efter ett år hade Cisco fortfarande inte vant sig.

- Han tycker nog inte om klistret till bilklädseln i just den här modellen, förklarade bilhandlaren och försökte låta som om det var ett känt problem när jag undrade varför jycken spydde i vår egen bil men inte i andras. Claes undrar fortfarande varför jag ställde den frågan till en bilhandlare.

- Nästa års modell är mycket bättre, man använder inte samma klister att fästa klädseln med, fortsatte bilhandlaren och försökte se så inställsam ut som möjligt när han sneglade på valpen.

- Ni behöver bara lägga 8.000 dollar emellan, så har ni en ny bil. Till hunden....

Jag trodde att jag hade köpt en praktisk hund som man kunde göra vad som helst med. En lagom stor jycke som inte hårade och som man kunde ta med överallt.

Det enda som stämde, var att han inte hårade. Annars var inte Cisco ett dugg praktisk.

- Ge honom torrfoder när du vet att han ska följa med i bilen, så blir det inte så kladdigt att torka upp, sa Ray sakligt.

Och vi vande oss vid den beiga, torra massan som fastnade i den grå golvmattan i baksätet. Visst, vi försökte både torka rent och dammsuga, men bilen blev sig aldrig riktig lik. Eventuell lukt doldes med kemiska dofter som man fick på biltvätten. Man kunde välja mellan talldoft eller skogsblommor, bägge helt okända i Los Angeles.

Cisco gillade trots allt att följa med. Det var bara när det var odrägligt varmt ute som han föredrog att ligga kvar på spiselhällen framför den öppna spisen. Det var svalt på stenarna och där låg han platt på magen med alla fyra benen spretandes åt olika håll. Bara ögonen rörde sig under luggen. Ingenting i världen, förutom brevbäraren, kunde jaga upp Cisco i det läget. Den kaliforniska hettan däckade även honom.

Claes och jag vattnade alltid blommorna och matade katten åt våra vänner Bob och Dorothy när de åkte på semester. Eftersom de hade pool i trädgården gjorde vi det gärna. Petter utnyttjade också poolen.

Och Cisco. Om Dorothy visste om det, skulle hon säkert svimmat. Hon hade ingenting till övers för jyckar, Cisco tolererade hon säkert bara av vänskapliga skäl.

- Han skulle kunna vara med i en film, dristade hon sig till att säga om den gulliga valpen och klappade till och med byrackan.

Cisco begrep att han skulle låta bli att vara alltför påflugan i Dorothys sällskap. För den skull lät han inte bli att utnyttja henne när hon inte var med.

Som när han fick följa med och mata katterna och vattna blommorna.

Cisco älskar katter. De gillar inte alltid honom, men det förstår han inte alls. Han vill bara sitta tillsammans med dem. Det är väl hans upphetsning som skrämmer de rara missarna, det är bara en skabbig katt med ögonböld som vägrar flytta på sig när Cisco närmar sig.

Dorothys kattor flydde när Cisco galopperade förbi grindarna. De trodde att han var ute efter dem. Inte alls. Det var poolen han hade i siktet. I full fart passerade Cisco de flyende katterna och matskålarna, tog sats och sträckte ut i ett gepardsprång innan han landade på vattenytan och simmade lyckligt fram och tillbaka för sig själv. I början var det lite synd om honom, han hittade inte trapporna där han kunde gå upp, men jag visade honom och sedan sprang han fram och tillbaka och dök i med samma befriade språng varje gång. Han flög i luften och de långa öronen fladdrade.

Han älskade att bada.

Jag tog med Cisco varje gång jag skulle vattna blommorna och hoppades att den där plastmojängen som for omkring i poolen som en orm och kallades "Charlie", den som skulle hålla vattnet rent och fräscht, också rensade bort eventuella hundhår. Dorothy sa aldrig något, men det betydde inte att hon kanske visste vad som hände bakom ryggen på henne när hon var på semester.

Cisco höll däremot på att avslöja oss. När det blev vinter, täckte Bob över poolen med blå plast. Men Cisco gjorde som vanligt och föll pladask på den tjocka plasten. Han såg mycket förbryllad ut, när han kravlade tillbaka upp igen.

Sen fick Cisco sitta kopplad i skuggan, Dorothy ville inte ha honom inne i huset. Första gången han hälsade på hemma hos henne, snokade han igenom varenda vrå. Det gör han jämt, när kommer till ett nytt ställe. Men han brukar bara kolla, inte röra något eller på manligt manér pinka revir.

Utom hos Dorothy. Som inte brydde sig om honom. Hos henne och ingen annan lyfte han benet mot den nyinköpta dubbelsängen med det vackra sängöverkastet som hängde ner mot golvet.

Därför satt Cisco ute i skuggan och avskydde att bli behandlad som en hund.

KAPITEL 12

CABBAD MUSTANG GENOM ÖKNEN

När Cisco var drygt ett år, åkte jag på reportageresa till Arizona i en vecka och lämnade Claes och Petter ensamma med jycken. Egentligen skulle Claes följt med på resan till en turistranch i Tuscon och Ray hade lovat ta hand om Petter och valpen. Men jag blev sur på Claes dagen innan vi skulle åka.

- Du får inte följa med, meddelade jag tjurigt.

- Jag vill inte följa med, svarade han ännu tjurigare.

Så fort jag åkt, tog Cisco över. Första kvällen åt han upp Claes pizza. Jycken satte sig helt sonika på Claes stol när han gick ut i köket, lade framtassarna på varsin sida om tallriken, böjde på halsen och åt.

Valpen hade aldrig tagit något från bordet förut. Det var inget snack om saken, Cisco var också tjurig och ställde sig alltid på sin mattes sida, när han inte stod på sin egen. Man brukar säga att hundar gör allt för att tillfredsställa sina ägare. Inte Cisco. Han gjorde allt för att tillfredsställa sig själv.

Jag lockade med mig fotografen Anchi istället och hyrde en 5 liters Mustang med soltak för färden genom öknen. När vi passerade Palm Springs, lär en större jordbävning haft sitt epicenter just där. Det märkte inte vi alls, förmodligen alltför upptagna av att gapa ikapp med musiken på rock'n roll stationen vi rattat in. Vinden ven och öronen fylldes av sand. Det var måttligt mysigt med suffletten nedfälld, men det erkände vi inte för varandra. Imagen var viktigare och var man Thelma & Louise, så var man!

Imagen och det svenska körkortet räddade oss säkert från fortkörningsböter, när en lokal polis körde ikapp. Annchi satt bakom ratten.

- Förlåt konstapeln, men jag måste ha fått en tillfällig sinnesförvirring och kört lika fort som på en svensk motorväg, sa hon och tog långsamt av sig solglasögonen innan hon spärrade sina blå i polismannen.

Han förstod så väl. Och så körde vi vidare. I 90 istället för 130. I tio minuter. När vi stannade för att tanka någon timme senare, undrade några killar som sett att vi stoppats av polisen hur det gått.

- Bra, svarade Annchi.

- Inga böter?

- Nej, inga böter.

- Typiskt, suckade de över den uppenbara orättvisan.

Vid en sjö mitt i öknen passerade vi lummiga apelsinodlingar. Av någon anledning blir det som är grönt ännu mustigare ute i öknen. Under dagen bländar den skarpa solen markens fynd, men i den mjuka solnedgången avslöjas varenda nyans. Vi körde som genom en blomsterbädd av sammet, det var vår efter en regnig vinter som givit varenda rot näring.

Öknen stod i blom. Och vi njöt.

Någonstans på gränsen mellan Kalifornien och Arizona övernattade vi på ett motell. Slängde in väskorna i de luftkonditionerade rummet, satte på oss badkläderna och hoppade i motellets pool. Solen hade gått ner, men det var fortfarande 30 grader varmt ute.

Det var där på poolkanten, som vi fick höra talas om jordbävningen som ägt rum på eftermiddagen.

- Jovisst kände vi den, men det är ingen fara med oss, meddelade Claes ganska avmätt när jag ringde hem. Det var uppenbart att han fortfarande tyckte att jag var rätt trist.

Nästa eftermiddag svängde Annchi och jag av på huvudgatan i Tuscon, fortfarande med suffletten nedfälld men med country & western låtar på radion. Först körde vi fel och hamnade där teveserien "High Chaparal" spelades in. Men när vi styrde norrut istället för söderut hamnade vi slutligen rätt. På "Tanque Verde Ranch", en av Tuscons alla "dude"-rancher. Jag rider och har drivit kor över prärien ihop med inhyrda cowboys, men aldrig varit på en turist-ranch. Nu var vi på en som låg granne med Paul Mc Cartneys amerikanska ranch. Hans fru Lindas f d make, som är pappa till hennes dotter, bor i Tuscon. Somliga tycker att sånt är viktigt att känna till...

Det var ett sällsynt bekvämt ställe. Dude-ranchen. Med simbassäng. Tennisbana. Och hästar. Man behövde inte ens kunna rida, det mesta var anpassat för hösäckar på semester. Det gick redan en hel del hästar med ryggont i en hage och man gjorde allt för att turisterna inte skulle skumpa sönder ryggarna på dem ännu mer.

Iklädda boots och cowboyhatt stod häst-turisterna som i en busskö på en avsats i väntan på hästen, som ställdes fram färdigsadlad framför den blivande ryttaren. På det sättet behövde man inte kliva så högt för att komma upp på hästryggen. Både Annchi och jag fnissade lite generat.

Första dagen skrittade vi genom kaktusar och ökenblommor fram till en plats på en kulle dit kocken kört med den 4-hjulsdrivna jeepen och förberett "brunch" med pannkakor, bacon och ägg. Nästa dag red vi till ett annat ställe där maten stod uppställd mitt i naturen och frossade i grillade kycklingbröst och hamburgare.

Tredje dagen red Annchi och jag ut ensamma tillsammans med en wrangler, som märkt att vi ridit förut. Han sadlade en svart häst till mig som var snabbare än vinden, kusen till och med lutade i kurvorna och ökade farten. "Undrar om det är så här de känns att köra motorcykel", tänkte jag där jag låg längst med hästens kropp i full galopp.

Fjärde dagen lämnade vi hästryggen och promenerade genom naturen tillsammans med en indian som hade både skorpioner och skallerormar hemma i husvagnen. Hans något annorlunda husdjur har uppträtt offentligt, i bland annat några Indiana Jones filmer med Harrison Ford.

- Jag hoppas vi hittar en skallerorm så ni får se att de inte är farliga, sa han.

Jag var inte ett dugg road av tanken och följde indianen på avstånd. Han berättade att det fanns både vargar och björnar i området. Och pumor. Han berättade hur han suttit där ute i naturen tillsammans med de vilda rovdjuren utan att de brytt sig ett dugg om honom.

- *They mean no harm*, sa han som förklaring.

- Rovdjuren är inte elaka som människor, de försvarar sig bara om de blir skrämda. Det är bara människor som slänger sig över oskyldiga, förklarade den kloke indianen som vuxit upp tillsammans med alkoholiserade föräldrar som slogs. Människor litar han inte på längre. Djur däremot, behöver man bara lära sig att respektera för att leva i frid tillsammans med. För de menar inget illa.

- Elaka djur är förstörda av människor.

Jag tänkte på jycken som högg mig i armen den där morgonen i höstas. Varför hade han blivit folkilsken? Vilken människohand hade förstört honom? Och hur mådde egentligen den galne grannens omopererade Doberman?

KAPITEL 13

BLOD, SVETT OCH HUNDHÅR

Annchi och jag åkte tillbaka till de gamla delarna av Tuscon och letade efter Manolito innan vi återvände till Los Angeles. Vi vandrade omkring i de gamla filmkulisserna tills skymningen bäddade ner solen bakom bergen och upptäckte inte förrän då, att det var alldeles för sent att köra genom öknen till Kalifornien med nedfälld sufflett. Och det skulle vi ju. Även om det förmodligen hade varit mycket bekvämare att färdas i nattens svalka.

Vi tog in ett motell vid motorvägen i Phoenix och klämde i oss varsin hamburgare på ett långtradarfik i närheten.

- *Coffee, honey*, undrade servitrisen med kaffekannan i handen. På långtradarfik i USA börjar man alltid med kaffe, oavsett tid på dygnet eller vad man ska äta. Sen får man hur många påfyllningar man vill utan att betala extra, det enda som är snålt med amerikanskt kaffe är bönorna.

På bordet stod en liten jukebox. Och en telefon.

- Var är ni, undrade Claes som vant sig vid att aldrig riktigt veta var jag höll hus, när jag var borta. Det hände ju saker på vägen.

- På väg hem, svarade jag och det var ju sant.

- Vi kommer till 5 imorgon, så vi hinner gå på Jills födelsedagsmiddag klockan 7, du och jag.

Vi var sams igen, Claes och jag. Det är inte så dumt, med lite tid emellanåt.

Nästa morgon förberedde Annchi och jag hemfärden i detalj. Efter duschen smorde vi in kropparna i solkräm, satte på oss bikini under shortsens och t-tröjan, samlade ihop håret i hästsvans innan vi tryckte ner varsin basebollkeps över skallen. Solglasögonen och läppbalsam låg redan i handskfacket.

Det skulle ta sju timmar att sträckköra genom öknen till Los Angeles. Annchi proppade på att vi skulle äta en rejäl frukost innan vi gav oss iväg. På ditresan hade hon upptäckt att jag glömde bort det där med mat under färden och bara körde på. Att man fick passa på att slänga i sig något på bensinmacken om man inte skulle svimma av hunger.

Så vi åt frukost på "Denny's" som länge varit vår favoritkedja på resor runt USA. Både Claes och jag gillar nämligen amerikanska frukostar, och det kan man beställa där dygnet runt. Portionerna är dessutom så stora, att man kan ta med sig hälften i en "*doggy bag*", vilket är synnerligen praktiskt när man inte riktigt vet när man stannar nästa gång.

Annchi kände sig trygg. I påsen i handen hade hon en halv kalkonsandwich med sallad, tomat och bacon.

- Nu kan du köra på bäst du vill, sa hon nöjd och log brett.

Vi fällde ner suffletten och tryckte in kassetten med rock'n'roll i bilens bandspelare, tog av oss t-tröjorna och satte på oss solglasögonen. Jag backade ut från parkeringen och stampade på gasen när vi rullade ner på motorvägen. Vi tjöt ikapp med Mustangens vrål.

- Iiiiiiihhhaaaaa!!!

Mindre än tio sekunder hade Annchis lustfyllda tjut bytts ut till ett smärtsamt skrik.

- Neeeeeej!

Hennes gälla stämma avslöjade att hon beskådade något fruktansvärt.

- De kör på den.

- Neeeeeej. De kör på den igen!!!

Hon var förtvivlad.

Jag slängde ett ögonkast mot andra sidan motorvägen. Ett svart bylte studsade mellan bilarna. Det var uppenbart något levande. Vi såg inte riktigt vad det var.

- Varför är det ingen som stannar, kved Annchi.

- Jag tror att det är en hund, jag det måste det vara. Nej, nu blir den påkörd igen.

Det var ett grymt spel på den åttafiliga motorvägen. Jag klarade inte heller av nonchalansen. Var går gränsen för slit & släng? Både Annchi och jag var förtvivlade. Jag stampade snabbt på gasen två gånger och tände varningslampan. Svängde runt vid nästa nedfart över motorvägen och körde mot rött för att vinna tid. Jag visste att vi hade en stor frottéhandduk i baksätet och tänkte att vi kunde lägga det sårade djuret på den.

När vi såg det svarta djuret, stannade jag i mitten av motorvägen. Bilarna ven förbi i båda köriktningarna.

Det var en hund. Som släpade sin kropp mot den andra sidan. "Skit också", tänkte jag, "vi är bakom hunden nu och skrämmer den säkert så den fortsätter framåt, mot den andra sidan och all den mötande trafiken".

En ung kvinna hade också stannat till och stod bredvid mig och Annchi.

- Vad har hänt? Är hunden död, undrade den unga kvinnan.

- Nej, bara skadad.

- Är det er hund, undrade hon.

- Nej, vi vet inte vems det är.

Av någon oförklarlig anledning vände det svarta djuret om och haltade fram till mig. Utan ett knyst satte sig hunden framför mig, hon blödde en aning. Jag klämde försiktigt på kroppen, övertygad om att hunden brutit ben eller krossat inälvor. Djuret var alldeles tyst, det var en ganska ung hund, blodet kom från käken.

Annchi hade lugnat ner sig, även om hon fortfarande var djupt upprörd över att folk bara kunde köra på en hund utan att bry sig. Att så många bara passerade det skadade djuret utan att stanna.

- Jag såg hur hunden blev påkörd minst sex gånger, upprepade hon gång på gång.

- Hur kan folk vara så jävliga?

- Som ur ingenstans dök plötsligt ytterligare en kvinna upp.
- Den ramlade ur bilen, stammade hon.
Vi stirrade på henne. Förstummade.
  - Jag såg i backspeglarna hur hon föll ut genom fönstret, fortsatte den främmande kvinnan förtvivlat.
Jaha, tänkte jag. Den omskakade ägaren som lättad ska ta hand om sin hund. Men inte!
  - Nej, jag kan inte ta om den, slog kvinnan ifrån sig.
Vi stirrade dumt på henne.
  - Ja, nej, ni förstår, det går inte längre.
Situationen var bisarr. Där stod vi i mitten av den starkt trafikerade 8-filiga motorvägen. Framför mig satt en skadad unghund. Bredvid oss en hysterisk kvinna som inte alls tänkte ta hand om sitt blödande djur.
  - Nej, jag var på väg till hundgården för att lämna tillbaka henne. Vi kan inte ta hand om hunden längre. Min man är i armén och har skickats till Bogotá, när han återvänder permittteras han. De har rationaliserat inom försvaret. Jag jobbar övertid, men vi får i alla fall inte råd med amorteringarna på huset. Vi måste sälja det. Men får inte tillbaka pengarna som vi betalade för det när vi köpte det. Och min tonårsson, ja, det är så tråkigt, han har börjat knarka.
Kvinnan snyftade och grät om vartannat.
"Det var ju en tragisk historia", tänkte jag och tittade på Annchi som såg förvirrad ut.
  - Men hunden behöver ju vård, försökte jag och pekade på jycken som fortfarande satt tyst vid mina fötter.
  - Jag kan inte ta hand om den, sa kvinnan och grät ännu mer.
Situationen var verkligen bisarr.
  - Jag hinner inte. Jag är på arbetet hela dagarna och när jag kommer hem sent på kvällarna måste jag ta hand om min son. Jag kan inte ta hand om hunden också.
Då hörde jag plötsligt en röst som sa:
  - Jag tar den.
Det var min egen röst. Jag hörde det själv, men kommer inte ihåg att jag tänkte säga så, innan jag hörde det. Jag blev förvånad när jag hörde mig själv säga att jag skulle ta hand om den skadade hunden. Men den behövde ju vård och vi kunde ju inte stå där i mitten av motorvägen hur länge som helst och diskutera alla samhällsproblem.
  - Hon har sin syster i bilen också, avslöjade kvinnan då.
Vaaa!!! Jag kände hur jag resignerade. Gav fullständigt upp. Det här var för mycket.
  - OK. Kör av vid nästa avfart så lastar vi över henne också. Och så kan jag ringa till närmsta veterinär.
  - Det är lika bra att jag kör, avgjorde Annchi.

Jag lyfte den skadade hunden försiktigt och lade henne på passagerarsätet och knödde in mig bredvid.

- Fattar du någonting, undrade jag och tittade på Annchi.

- Kärringen ljuger. Hunden kan ju inte ha ramlat ut genom fönstret, det låter ju inte klokt. Har du hört talas om att en hund ramlar ut genom ett bilfönster?

Annchi körde av vid nästa avfart, vid bensinstationen fanns en mynttelefon. Under tiden som jag ringde till veterinär, fällde Annchi upp Mustangens sufflett. Den hysteriska kvinnan skakade i hela kroppen när hon lastade in torrfoder och koppel, ett rosa till den ena och turkost till den andra. Hon hade papper på hundarna också, från hundstallet.

De hade hittats som valpar i en kartong i en gathörna i Phoenix. Kvinnan och hennes familj hade adopterat dem för 50 dollar styck och döpt dem till Tascha och Ginger. Nu hade hon alltså tänkt lämna tillbaka tikarna till hundstallet för övergivna djur. Hon var uppriktigt ledsen.

Den skadade hunden låg tyst i framsätet. Hennes syster ylade förtvivlat när hon lyftes in i baksätet. Hon var jätterädd och skulle i sitt unga liv på ett dramatiskt sätt byta tillvaro igen. Nej, det var ingen som visste vad som skulle hända henne.

Innan vi skildes, tömde kvinnan både sin plånbok och sina fickor och gav mig 56 dollar.

- Det är allt jag har. Hoppas att det räcker till en del hos veterinären, sa hon innan hon åkte iväg. Tårarna rann nedför hennes kinder.

Annchi och jag tittade på varandra.

- Jaha, konstaterade vi bara och börja leta efter djursjukhuset.

Vi åkte vilse. Ingen av oss hade varit i Phoenix förut. Dessutom upptäckte vi att luftkonditioneringen i den läckra Mustangen var trasig. Bilen blev en ugn med den svarta suffletten uppfälld, enda räddningen var att veva ner fönsterrutorna.

Men bara lite, så att inte hundarna ramlade ut igen.....

Det började bli lagom läckert med en Mustang cabriolet. I det här läget hade den gamle Forden där hemma varit betydligt bekvämare.

Min koncentration var som bortblåst och jag var en urusel kartläsare. När vi irrat runt i Phoenix lite för länge, frågade Annchi till slut några brandsoldater i en brandbil som stannat till vid rödljuset, om de visste vägen.

- Vi har en skadad hund i bilen, vädjade hon.

Jodå, de visste precis vart vi skulle och Annchi fick begriplig vägbeskrivning.

Framme vid djursjukhuset väntade personalen med bår. De tejpade nosen på skadade Tascha och rullade in henne för undersökning.

Kvar i baksätet satt den skräckslagna systemen, som tillsammans med Annchi höll på att svettas ihjäl i den stekheta bilen, det var 40 grader varmt ute. I skuggan.

- Jag kör runt lite, så vinden fläktar genom fönstret, sa Annchi och for sen iväg runt Phoenix med en arg hund i baksätet. Det var en syn för gudar.

Under tiden ringde jag hem. Tack och lov var telefonsvararen på.

- Hej. Det är jag. Den där middagen ikväll, Jills födelsedagsmiddag, jag kommer inte hinna hem i tid till den. Vi är fortfarande i Phoenix, klockan är halv ett. Och när jag kommer hem, har jag med mig en hund till. Kanske två. Hej då.

Det sista sa jag väldigt fort.

Jag var evigt tacksam över att Claes inte var hemma just då, jag hade ju i ärlighetens namn en aning om vad han skulle säga. Han hade ju aldrig velat ha hund och nu kanske jag kom hemsläpandes med två till. Men vad skulle jag ha gjort? Claes skulle nog förstå....!

Och Jill också. Jag var helt säker på att hon skulle ha agerat på precis samma sätt, att inte hon heller hade kunnat fortsätta utan att göra något. Kanske var jag inte helt säker, när jag tänkte efter....

- *Sucker*, hörde jag Jill skratta rått i luren. Du är torsk! Lycka till.

Jag hängde tillbaka telefonluren på klykan.

Annchi passerade med jämna mellanrum djursjukhuset, den skadade tikens syster satt på helspänn i baksätet, varenda muskel var spänd. När Annchi passerade för femte gången, gick jag och frågade om det fanns ett undersökningsrum vi kunde få låna. Vi visste fortfarande inte hur det var med Tascha, men hade bestämt att låta avliva henne om hennes skador var allvarliga.

Jodå, nu fanns ett undersökningsrum att låna. Jag återvände till en lättad Annchi som längtade efter att komma in i luftkonditioneringen. Hon öppnade dörren till Mustangen och jag klev in i baksätet, tog ett stadigt grepp om tiken bakifrån så hon inte skulle kunna bita mig så mycket, jag visste ju inte hur den unga hunden skulle reagera. Här kunde hon ju inte bara sitta, det var helt klart, något måste de ju göra.

Jag bar in jycken i det svala rummet. Hon satte sig i ena hörnan och glodde på mig.

- Kom, lockade jag och försökte låta så snäll som möjligt.

- Kom Ginger. Jag sträckte ut ena handen från hörnan mittemot.

Hunden rörde sig inte.

Jag satte mig på huk.

Jycken bara blängde och tryckte in stjärten ännu mer i vägghörnan.

Jag satte mig på golvet.

Ingenting hjälpte. Hunden rörde sig inte ur fläcken.

Tiden gick.

Till slut lade jag mig ner på rygg och tittade i taket. Och väntade. Det dröjde ett tag, men till slut blev den unga hunden för nyfiken. Hon rörde sig försiktigt fram mot den liggande kroppen. Jag låg så stilla jag bara kunde, hon vågade sniffa mig i ansiktet. Jag lyfte försiktigt en hand, men då ryggade hunden tillbaka igen. Hon hade blivit slagen, visade det sig senare, men det visste jag ju inte där jag låg på golvet.

Det tog ett tag, men Ginger sniffade vidare på mig när jag satt mig upp också. Vi började få förtroende för varandra där i undersökningsrummet på

djursjukhuset. Ginger stannade till och med vid min sida, när veterinären kom in i rummet.

KAPITEL 14

DRÄNKTA HANDDUKAR I STEKHET BIL

Både Annchi och jag var övertygade om den unga hunden hade krossat en njure eller lever efter alla slagen mot bilarna.

- Hon har inte brutit någonting. Hon har bara fått ett rejält slag mot ena bakhöften och blöder från en tass och käken. Annars är det inga fel på henne, sa veterinären och förklarade miraklet med att hunden var ung och mjuk i kroppen. Det hade förmodligen räddat henne, att hon studsat som en mjuk boll mot de hårda metallytorna.

Så där stod jag med två svarta, långhåriga unghundar som vid fyra-fem månaders ålder var ungefär lika stora som Cisco. Annchi kunde inte ta hand om dem, hon bodde i en etta i Hollywood och de här två juckarna visade sig vara de minst praktiska man kunde tänka sig i möblerade rum.

- Men jag kan vara gudmor, sa hon utan att närmare förklara vad det innebar.

Allt vi visste i den stunden, var att vi äntligen var på väg hem.

- *Hello*, svarade Claes som kommit hem.

Han och Petter hade varit på teater, men Claes hade känt på sig att något hänt och ville åka hem. Jodå, han hade fått mitt meddelande.

- Var är du nu? Just klar hos veterinären, jaha. Och hur många hundar har du med dig? Två. Jaja. Vi får väl hjälpas åt. Vad är det för hundar, förresten?

- Jag vet inte.

- Nähä. Hur stora är dom?

- Som Cisco.

- Då blir dom större alltså.

- Mmmmm, förmodligen, de är nog bara fyra-fem månader.

- Tikar, sa du det?

- Mmm, bägge två.

- Då blir nog Cisco glad. Vill du ha något att äta när du kommer?

- Kanske, jag vet inte. Jag ringer igen.

- Kör försiktigt!

Det var som sagt stekhett i den numera oläckra Mustangen. Vi stannade till vid närmsta bensinmack och Annchi köpte två frottéhanddukar som vi dränkte i kallt vatten och vred ur, innan vi lade handdukarna på hundarna i baksätet.

- Jaha, sa vi i korus och tittade på varandra och körde äntligen västerut.

Annchi famlade efter sin halva kalkonmacka och jag tog upp ett par relativt svala läsk ur kylväskan. Ännu kände vi inte hur trötta vi var, förmodligen lättade över att hunden levde.

- Hur fan kan man låta bli att stanna när man märker att man kör på en hund, frågade sig Annchi flera gånger under resan.

- Det är ju inte klokt. Att ingen bryr sig. Så får det ju inte vara.
- Folk är inte kloka i det här landet. De borde inte få ha hund. Vad sa tanten, att de här jyckarna bara suttit på bakgården i några månader. Är det ett hundliv? Att bara sitta på en bakgård ihop med trädgårdsmöblerna. Varför skaffar man hund då? Så att man kan sätta upp en varningsskylt på grinden? Det är inte klokt. Det är ju självklart att jyckarna blir folkilskna, om de bara sitter instängda hela dagarna. Jag blir så arg, när jag tänker på det. Annchi körde med raka armar. Hon var verkligen arg.

Tascha hade lagt sig på golvet i baksätet. Ginger låg hoprullad under handduken som fortfarande var en aning fuktig. Den torkade snabbt i värmen och vi stannade ofta för att dränka handdukarna och ge hundarna vatten.

- Vilken chock det här måste vara för dem, fortsatte Annchi.
- Tänk dig själv. Först dumpas i en pappkartong. Sen sätts på främmande hundgård med andra övergivna och förtvivlade djur, sitta där och yla i väntan på att någon vill ha en. För att sen bara sitta i en ökenhet bakgård. Tror du på det hon sa, att jycken ramlade ut genom fönstret?

När vi passerade Palm Springs på hemresan, stannade vi på en mack och köpte glass. Annchi tog fram kameran och fotograferade våra nya fyrbenta vänner. Solen hade äntligen börjat gå ner och jag ringde hem till Claes.

- Hur går det? Han var uppriktigt omtänksam.
- Ganska bra, trots allt. Vi kommer om ett par timmar.

KAPITEL 15

VATTEN ÖVER HUVUDET

Vid 10-tiden på kvällen parkerade Annchi den blå Mustangen utanför vårt garage. Cisco hade hört ljudet från bilmotorn och kom springandes på andra sidan staketet. Han älskade Claes och Petter också, men han var sin mattes hund. Jag öppnade grinden och klappade honom, det var ett kärt återseende, jag hade ju varit borta i nästan en vecka, Cisco var till sig av lycka. Jag också, över att äntligen vara hemma. Det hade varit en dramatisk dag. Som aldrig verkade ta slut.

Det dröjde inte länge, förrän Cisco vittrade doften av tikarna. Hans näsborrar vidgades och nacken sträcktes mot bilen på andra sidan staketet, Cisco höll på att spricka av nyfikenhet.

- Hur gör vi nu, undrade Claes som kommit ut i trädgården tillsammans med Petter.

- Jag vet inte, svarade jag uppriktigt och försökte tänka ut något listigt. Jag hade läst någonstans att djur kan vara dumma mot ett annat skadat djur, att de kan mobba den skadade.

- Det kanske är bäst om Cisco får träffa en i taget, sa jag.

Cisco var ju inte heller så gammal och älskade andra hundar, nästan lika mycket som bebisar. Han tittade förtjust på när den omtumlade Tascha försiktigt tassade fram genom gräset. Cisco slickade hennes sårade käke och var väldigt gullig mot henne. Vi drog en lättnadens suck.

Ginger däremot, var inte ett dugg gullig mot Cisco. Hon blev tvärlilsken på honom, när de stod öga mot öga mot varandra på varsin sida grinden. Den unga tiken lyfte ragg och morrade så mycket hon kunde utan att för den skull avskräcka Cisco, som nyfiket viftade på svansen. Hans bästa kompis var en manlig schäfer, så det här var väl inget!

- Vad gör vi nu, undrade jag aningen uppgivet och tittade på Claes som inte hade en aning. Jag hade inte ens tänkt tanken, att jyckarna inte skulle fungera tillsammans.

- Det finns bara ett alternativ i det här läget, sa jag och hämtade den unga, arga tiken.

- Här är det jag som bestämmer. Och du är snäll mot Cisco.

Jag satte mig på huk, tog ett försiktigt ta med bägge händerna på hennes bringa och spärrade ögonen i henne. Ska man göra så? Jag var egentligen ganska hjälplös. Den unga tiken tystnade. Men satte igång att skälla och morra igen när vi ånyo närmade oss grinden. Jag gjorde om samma sak ett par gånger och till slut verkade det som om Ginger faktiskt lugnade sig.

- Vafan. De fixar säkert det här, sa jag uppgivet och tittade på Claes över staketet.

- Jo, de är ju bara valpar, svarade han utan överdriven övertygelse i rösten.

Jag tog av Ginger kopplet och släppte in henne i trädgården där den aningslöse och lycklige Cisco tog emot ytterligare en tik. Han var väldigt generös, trots att det började bli sent på kvällen, och lät de unga damerna syna hans hus.

Hundarna åt inte upp varandra. Utan fortsatte att försiktigt nosa på varandra och runtomkring i huset. Vi lät dem vara ifred.

Annchi iakttog skådespelet innan hon tog ned suffletten på Mustangen och åkte hem.

- Sov gott, ropade hon i mörkret och vinkade.

Först då kände jag hur genomtrött jag var. Det var säkert hon också.

Claes och jag gick in i köket. Jag lutade mig mot kylskåpsdörren och skönk ner på köksgolvet. Och började gråta hejdlöst. Tårarna rann nedför kinderna.

- Vad gör vi nu, undrade jag utan att ha ett riktigt svar och tittade på Claes aningen desperat.

Jag hade tagit mig vatten över huvudet, det var inte tu tal om annat. När jag satt där som en våt pöl på köksgolvet, kände jag mig väldigt liten. Utan en aning om vad som skulle hända nu då.

Men vad skulle jag ha gjort? Bara tittat åt ett annat håll som alla andra och fortsatt att köra rakt fram. Nej, det var inget alternativ. Inte för Claes heller.

Det kändes tungt.

Claes ställde upp. Jag brukar gnälla på att han inte gör något, hjälper till hemma och sånt där annat klassiskt tjafs. Men han ställer upp i lägen som verkar omöjliga. Bäst är han på att fixa sånt, som inte gäller honom. När något han definitivt inte valt, bara ramlat ner i knät. Claes är bra på att stå mitt i skiten när det brinner runtomkring. Småproblem är han tämligen usel på, ibland tror jag inte att han ens märker dem.

Just den här dagen var det guld värt att ha honom i ryggen. Jag visste inte alls vad jag skulle göra, när jag väl var hemma.

Vi hjälptes åt att ta en natt, en dag, i sänder.

Hade någon kikat in genom fönstret den första natten, hade vilken utomstående som helst förmodligen trott att vi var galna. För där låg vi i varsitt rum med varsin hund. Vi fick för oss att det var bäst så. Den påkörda tiken skulle få lugn och ro och låg hos Petter, som säkert inte sov en blund av oro för det skadade djuret. Cisco fick vara kung som vanligt och sov i vår stora vattensäng, men med stängd dörr så att han inte riskerade bli anfallen av den något ilskna Ginger. Claes sov på soffan i vardagsrummet med henne på golvet.

Sov och sov. Han hade också respekt för det okända djuret. Det är ju trots allt så, att käft med tänder kan bitas.

Det var nog bara jag och Cisco som sov den natten.

KAPITEL 16

VALPAR DRAR , SKÄLLER OCH BAJ SAR

Kaos.

Det är nog det bästa ordet för att beskriva situationen hemma hos oss.

Kaos.

Huset var belägrat och första natten skulle visa sig vara rena barnleken jämfört med vad som hände sedan. Underligt nog kommer varken Claes eller jag ihåg så mycket annat från den tiden. Än att kaos rådde. Detaljerna är väldigt diffusa.

Vi såg inte varandra så mycket. Det var inte det, att vi inte var hemma samtidigt, utan att våra blickar plötsligt riktades åt ett annat håll, nämligen nedåt. Några veckor framåt verkade det som om vi alla tre ständigt stirrade mot golvet. Våra nyfikna och oroliga blickar följde de nyinflyttade valparna och Cisco. Som plötsligt blivit stor.

Han var fullt upptagen med att visa att han var störst också. Den första generositeten han visade damerna förvandlades ganska snart till en mer utpräglad chauvinism. Det fick ju finnas gränser! På ett mycket aktivt sätt hjälpte han till att uppfostra gästerna, som saknade en hel del hyfs. När de försökte sträcka sig efter läckerheterna som stod framdukade på kaffebordet, hängde Cisco dem i hasorna som en igel, han var inte nådig i det läget. Cisco, som endast slukat Claes pizza, visste att man inte tog mat från något bord. Han vaktade sin egen matskål också, och sina leksaker. Det vill säga alla leksaker. Dit räknade han också skor. Ibland.

Cisco tolererade Tascha och Ginger på ett beundransvärt sätt, men till en viss gräns. Och den gränsen var något nyckfull.

- Bryt bara om det börjar rinna blod, sa Ray och försökte låta trygg.

Det var ju lätt att säga. När man slapp höra slagsmålen. Det lät som om de skulle ha ihjäl varandra. Cisco morrade och tikarna tjöt. Men ingen bet på någon annan. Det flöt inget blod. Trots den insikten skulle det dröja innan vi kopplade av. Tuffast var det för Petter, han såg alltid skräckslagen ut när jyckarna började slåss. Även om det aldrig var med honom. Jag tömde deras vattenskål över dem, när jag fick nog. Ibland skrek jag rätt ut och det var ju bara hur dumt som helst. Jyckarna tittade oroligt på mig då och blev verkligen förvirrade. Blängde på mig som om jag var galen. Så det fick jag ju sluta med.

Bara i undantagsfall släppte jag en burk med mynt i högen av käftar. Cisco tyckte ohyggligt illa om ljudet. Det är en av de mest rekommenderade amerikanska träningsmetoder. Att skramla med burken när jycken inte lyder. En gång slängde jag burken så den landade bredvid Cisco när han grävde i trädgården. Han slutade direkt. Efter det behövde jag bara visa burken när han började bli jobbig, så skärpte han sig direkt.

Nu trodde jag att jyckarna kunde bli sams, precis som barn. Så efter varje slagsmål bad jag dem komma till mig, sitta tillsammans och lugna ner sig. Jag ville känna på dem också, kolla att ingen blödde någonstans. Men det gjorde de ju aldrig. Det lät värre än vad det var. Men det blev en rutin, att de kom till mig när de bråkat, för att jag skulle klappa på dem. Det gjorde de även om de rykt ihop ute i trädgården utan att jag varit med. Tillsammans kom de lunkande med hängande huvud och svansar och satte sig tillsammans vid mina fötter. Cisco verkade inte tycka om att bli arg egentligen, och tycktes behöva min hjälp för att allt skulle bli bra igen. Att det skulle vara som vanligt. Då trivdes han. Och det var ju lite svårt nu. När ingenting var som vanligt.

Ginger var inte överraskande den tuffaste av dom två. Hon hade samma sinnelag som Cisco, alltså föga inställsam. Tascha däremot rullade runt och lade sig på rygg så fort Cisco slängde ett getöga åt hennes håll. Hon såg alltid väldigt oskyldig ut, även när hon hittat på sattyg. Vilket hon blev en mästarinna på.

- Det där är en riktig kärring, sa jag till besökare som genast tog Tascha i försvar. Hon var väldigt gullig och såg ut som om hon inte kunde göra en fluga förnär.

Jill var en av de första som knackade på dörren för att titta på hittehundarna.

- De är ju jättesöta, utbrast hon förvånad över att de inte var skabbiga och fulla av löss, utan såg rätt normala ut.

- Jag tror inte ett dugg på vad den där damen sa, att jycken ramlade ut genom bilfönstret, fortsatte Jill.

- Jag tror hon slängde ut den. Du hörde ju vad hon sa, att hon inte ville ha den. Det har hänt förut, att folk slänger ut hundar på motorvägen och hoppas att någon ska köra ihjäl den.

Veterinären hade sagt samma sak. Jag ville inte tro att det kunde vara sant. Ray hade också berättat om hur folk försökte göra sig av med hundar när de skulle flytta och inte ville ta med hunden, eller inte hade råd att behålla den. Han hade berättat om hur folk tog av hunden halsbandet med id-märket och helt enkelt öppnat grinden så den sprang iväg vind för våg. Eller körde upp med hunden till nationalparken i bergen och släppte ut den bland vilda rovdjur, oddsen att den skulle klara sig var väldigt små. Några lyckades överleva genom att bilda flock med andra utslängda tamhundar.

- Vill du ha dem, undrade jag och hoppades att Jill skulle säga ja.

Hennes gamla Golden Retriever hade just gått hädan och de hade flyttat till ett större hus med en stor trädgård. Jag ville ju inte ge bort hundarna till vem som helst, utan till någon som jag visste skulle ta hand om dem, annars var det ju ingen vits med att rädda dem.

- Två. Du är inte klok. Jag skulle aldrig vilja ha två hundar. Aldrig i livet! Jill skrattade så hon kiknade.

- Tänk dig allt besvär. De är ju fortfarande valpar också!

Det skulle gudarna veta. Redan första morgonen, när jag gick med alla tre hundarna på min och Ciscos vanliga runda, kröp paniken in under huden. Utmattad återvände jag efter en timme. Claes öppnade dörren.

- De drar, stönade jag.

- Och skäller på allt som rör sig. De har skällt på varenda människa vi mött. Och jycke. Och bil. Och barnvagn. Och ekorre. Ja, allt.

Cisco tyckte att det var ganska kul. När någon av damerna såg en katt eller ekorre kila uppför palmstammen, lockade hon genast med sig den andra i jakten. Och Cisco.

- Tre jyckar är en flock. Jag har just varit ute med en flock. En hysterisk flock. Claes tittade på mig under tystnad.

- Vet du hur mycket en flock bajsar?

Det fanns inga svarta bajspåsar att köpa i Amerika. Men små plastpåsar som Petter lade sin smörgås i till skollunchen passade rätt bra att plocka upp efter Cisco med.

- Det räcker inte med några små smörgåspåsar till de här, de fyller en hel bärkasse, suckade jag och Claes försökte verka intresserad.

Efter en vecka köpte jag strypkoppel till tikarna. Någon hejd fick det ju vara. En kompis berättade att hans fru börjat i sjukgymnastik när handleden börjat verka av att hunden drog för mycket. Det hade jag ingen lust med.

Anarkisten Cisco var ju charmig på sitt sätt, men det gick ju inte att ha tre fyrbenta anarkister på en gång. Åtminstone inte kopplade. Så det var lika bra lära dem här att gå fot istället.

Vi började att träna i trädgården. Jag kom ju ihåg en hel del från kursen med Cisco, även om vi inte lyckats speciellt bra. Den här gången gällde det att vara bestämd, det hade jag i alla fall förstått, tikarna skulle bli ett litet helvete att ha med att göra annars.

Det var där ute i trädgården bland rosorna och papegojbuskarna som jag upptäckte att bägge fått stryk. Tascha blev livrädd när jag satte på henne strypkopplet. Hon backade och stegrade sig som en häst och stirrade skräckslagen på mig. Jag släppte efter tills den stackars hunden hade lugnat sig. Inte bara en gång. Utan säkert hundra. Vi tränade lite varje dag i en vecka till Tascha litade på mig, att jag inte skulle göra henne illa. Jag tyckte hemskt synd om henne och vi lekte jättemycket efter varje träningspass, hon älskade att rulla runt i gräset och hoppa över mig.

Ginger hade uppenbart blivit slagen av en handflata. Hon böjde huvudet och ryggade tillbaka så fort någon skulle klappa henne. Hon var på sin vakt hela tiden, misstänksamt höll hon ständig uppsikt. Hon var löjligt enkel att träna och gick fot som en gudinna efter bara några dagar. När det bara var hon och jag, vill säga. Så fort de andra var med, skulle hon leda dem mot äventyret. Utan en tanke på att jag hängde i andra änden.

- De kan väl få bo hos oss tills de blivit trygga, vädjade jag till Claes.

Vi bestämde att de fick stanna tills de var harmoniska igen. Petter tyckte väldigt mycket om de nya gästerna när de inte slogs, särskilt sin skyddsling Tascha som gjorde allt för att alla skulle tycka om henne jämt. Kalasjycke för Petter, hon undvek också alla typer av konflikter.

Cisco, som aldrig uppskattat någon form av dressyr, blev avundsjuk på tikarna. Hundarna satt alltid i det låga sovrumsfönstret varifrån de hade utsikt över trädgården och tittade på när jag tränade någon av dem.

Plötsligt en eftermiddag struttade Cisco i förväg, när jag hämtade strypkopplen. Med svansen i vädret skred han mot gräsmattan och satte sig där och väntade på mig. Uppmanande tittade han åt mitt håll. Det var lika bra att anta utmaningen. Den skulle förmodligen aldrig återkomma.

Cisco uppträdde. Han försäkrade sig om att publiken såg honom. Jodå, tikarna satt i sovrumsfönstret och tittade på. Han såg på mig och slickade sig om munnen. Vi körde igång. Hela programmet. Nästan. Han gick fot som aldrig förr. Vi gick långsamt. Och sprang. Han satt. Han väntade. Han kom när jag ropade. Men låg, det vägrade han. Något var sig fortfarande likt med Hårpåsen. Eller Kungen, som han kallades nu.

Nu när han fått ett hov.

KAPITEL 17

LU DEN TORPED ANFALLER MARODÖRER

Hovet kostade en del. Det nötta American Express-kortet kom väl till pass igen.

Första morgonen tog jag med mig de nya skyddslingarna från Phoenix till Ciscos veterinär och trodde att jag köpt in oss i hans verksamhet, när jag så räkningen. Han hade vänt ut och in på jyckarna med hjälp av röntgen och stetoskop, avmaskat de små live och givit dem diverse valpsprutor som enligt de medskickade anteckningarna saknades.

- De är en blandning av Boarder Collie och Setter, sa den filippinske veterinären utan att darra på manschetten och trodde inte ett dugg på vad alla andra sa, att det fanns lite Labrador i dem också.

Jag hade aldrig tänkt på det förut, men det verkar väldigt viktigt för hundägare att verkligen veta vad det är för jycke i andra ändan av kopplet. Som vinkännare på blindtester kunde världsmästarna på jyckar stå där och med kanonsäkerhet uttala sig om vad hittehundarna egentligen var. Alla uttryckte sig med övertygad säkerhet om raser hit och dit, utan att ha en egentlig aning om vad de pratade om. Ingen skulle någonsin få veta.

Jag måste erkänna att jag roades av att ingen hade riktig koll.

- Aha, de är ena såna där Heinz 57, som Phil uttryckte det.

Han var ranger. Parkvakt med grön, rund hatt i en nationalpark som lärt sig vara aningen ödmjuk inför naturens ordning. Eller oordning.

- Okända blandningar kallas för det. Ingen vet vad det är i en HP-flaska.

Tikarna var identiska som valpar och det var egentligen bara jag som såg skillnaden mellan dem. Både Claes och Petter chansade som oftast, eller tittade på färgen på halsbandet. Taschas var grönt och Stellas rosa. Cisco gillade Tascha bäst, men det var väl för att hon ständigt lade sig på rygg framför honom. Ginger var inte alls lika road av hans uppvaktning.

Ciscos flickvän Mitty ägnade inte de nyinflyttade tikarna mer än ettögonkast när hon upptäckte dem. Hon ignorerade dem fullständigt, när hon kom och hälsade på. Mitty var till och med mindre tolerant mot dem än Cisco, de fick inte ens nosa på henne. Hon ville inte ha med valparna att göra.

Hovet kostade inte bara en halv förmögenhet hos veterinären. De åt upp en del möbler också. När Cisco äntligen slutat tugga på telefonsladdar och skor!

Det visade sig vara rena barnleken jämfört med tikarnas framfart.

När jag återvände hem igen, efter att ha lämnat hundarna ensamma hemma första gången, höll jag på att få en chock. Varje centimeter på golvet var täckt av små, små papperslappar. Jag stod i dörröppningen till verandan och tittade in över vardagsrummet och sneglade med tanken runt hörnan, in mot sovrummen. Jag

vågade inte gå över tröskeln, den första chocken fick lägga sig först, jag bara stod där och lutade mig mot dörröppningen.

Allt jag såg var konfetti. Och tre glada hundar som rusade fram till mig. Eller var det så, att Cisco höll sig lite i bakgrunden, nej, det var nog bara som jag inbillade mig.

Runt hörnan hittade jag den tomma och söndertuggade tidningskorgen. Och ännu mer söndertuggat papper. Golvet i arbetsrummet var även det täckt av konfetti. Och hallen. De hade till och med lyckats smula sönder A-M delen av Los Angeles decimetertjocka telefonkatalog!

Mina fötterna blev blytunga. Jag kunde ju inte bli arg, det var ju meningslöst, jyckarna skulle ändå inte förstå. Trodde jag då. Ju mer vi lärde känna hundarna, ju mer övertygade blev vi om, att de var utstuderat skickliga på att ta tillvara tillfällena som annars var otillåtna. Tascha låg säkert alltid i soffan eller sängen när vi var borta, hennes svarta hår avslöjade henne, men det var aldrig någon som ertappade henne. Visst, det kunde ha varit Ginger också, men det trodde inte jag, hon hade svårare för att se oskyldig ut när hon gjort något hon visste att hon inte fick.

När jag städade efter marodörerna, upptäckte jag att fjärrkontrollen till teven smulats sönder till oigenkännlighet. Och att en bit av soffbordet var söndergnagt.

Jag kunde inte bli arg. Det var klart att de stackars liverna var oroliga. Efter allt de varit med om. Det var klart att de skulle ge uttryck för det på något sätt. De var ju jyckar. Oroliga hundar tuggar på saker.

- De har uppenbart inte tillräckligt med tuggleksaker, sa jag till Claes och åkte till djuraffären och köpte en hel påse full. Claes funderade mer på att strypa hundarna än att köpa leksaker till dem.

När jag återvände med alla buffelhudsben fick Cisco nästan hjärtslag. Den lurviga hårpåsen förvandlades till en välutbildad, stridbar marinsoldat och försvarade ben som om de vore hans fosterland. Så fort någon av tikarna försökte närma sig ett ben, attackerade han direkt. Han samlade inte alls ihop dem i enda hög, utan lät dem ligga där de fallit och visste exakt var benen låg och anföll direkt så fort en fyrbent fiende närmade sig tuggmålet.

Min mission var fullständigt misslyckad.

- Mysigt vi har det här hemma, muttrade Claes och glodde på kommandosoldaten som for fram som en luden torped.

Det hade blivit ännu svårare att hålla ordning hemma hos oss. De nyinflyttade gästerna färgade till och med av sig på väggarna. Det var stora svarta fläckar på väggen vid köket som Claes putsade med Svinto och Ajax.

- De är inte tvättäkta, hojtade Claes och sedan den dagen kallas tikarna för Svartingarna.

Svartingarna låg alltid utanför köket när någon lagade mat, i väntan på resterna.

- Rester? undrade Claes.

Tikarna var betydligt mer intresserade av mat än Cisco, som bara åt när han var hungrig. Eller när han proppade i sig något bara för att inte tikarna skulle få det.

Vi hade inte för vana att städa ihjäl oss precis, men hade ändå en ambition att hålla någon slags ordning där hemma. Möblerna vi hade ärvt, av en äldre amerikansk bekant som skulle flytta in på servicehem, var ganska fula. Jag hade täckt den brun-oranga soffan med tyg från Borås väfveri som vi köpt på rea i Los Angeles. Den obligatoriska amerikanska heltäckningsmattan hade varit med om en hel del och Melinda, hyrestanten, kvittrade bara lyckligt när vi frågade om vi fick riva ur den. Det dröjde tills vi kom till skott, än så länge hade vi bara hunnit slita ut mattan i sovrummet. I skenet av de nyinflyttade gästernas framfart verkade oljefläckarna på den beigesmutsiga mattan vid matplatsen inte så viktiga längre....

Utanför verandan låg en bit gräsmatta som inte Cisco skulle drömma om att utföra sina behov på. Det gjorde däremot tikarna, som var vana vid att sitta på en bakgård. Den gröna gräsmattan vittrade sönder i stora, gula, döda gropar. Claes och jag nästan grät när vi satt med varsin sval Muargarita i handen och tittade ut över förödelsen. Cisco vägrade att sätta sina soffrena tassor där längre. Det luktade för illa.

KAPITEL 18

SJÄLSFRID SE HUNDAR LEKA

Hur det kom sig, vet ingen. Men något slags lugn infann sig efter ett tag hemma hos oss. Ett lugn som förmodligen byggde på att vi vande oss vid kaoset.

Inte ens jag hade i min vildaste fantasi kunnat drömma om att vi skulle leva ett sån här hundliv. Men det hade hänt saker förut, som ingen av oss riktigt räknat med. Så överraskningar var i och för sig inget nytt.

Det var till och med roligt ibland. Jyckarna trivdes för det mesta tillsammans och lekte så det torra gruset yrde. Claes och jag kunde sitta i trädgården och bara titta på dem, fascinerade över hur de kommunicerade med varandra. Cisco lärde sig så småningom att parera de yngre tikarna, de var rätt brutala mot honom och han kom ofta i kläm. Han for som en lurvig boll i luften, som på en fotbollsmatch, när de närmade sig honom från varsitt håll. Ibland fick han ta i, han gillade inte att bli trampad på och läxade upp de klumpiga valparna så att de skulle se sig för. Men när han upptäckte att han kunde krypa under de växande besterna, eller hoppa över dem, var det som om han återvann sin egen kropps frihet.

De kunde fara fram i timmar runt buskarna i trädgården. Ginger älskade att leka kurragömma och lurpassade bakom papegojbusken på Tascha, som försökte låta bli att märka något. Cisco kunde aldrig hålla sig och sprang alltid fram och skällde på Ginger, som inte trodde att någon såg henne. Cisco tröttnade alltid först på att jaga de andra och sniffade runt för sig själv istället. Eller lade sig i skuggan av fikusträdet och bara tittade på.

De lekte på gräsmattan som låg på andra sidan garaget. Hit kunde hundarna bara komma när någon släppte ut dem, det fanns en grind emellan. Vi ville ha någon plats i solen som vi kunde sätta fötterna på utan att riskera att få hundbajs mellan tårna. Till och med Tascha lärde sig efter ett tag, att här ute fick de bara utföra sina behov i ett buskage bakom palmen. Ginger förstod det direkt, jag behövde bara visa henne ett par gånger, så var hon med på noterna.

Jyckarna jagade varandra inomhus också. Om dörrarna till verandan och sovrummet var öppna, kunde de springa och lurpassa på varandra runt hörnorna. Claes hade ambitiöst slitit ut mer av den äckliga heltäckningsmattan och istället täcktes vardagsrummet av äkta trasmattor från "Pier 1". Men de låg sällan där de skulle, utan låg oftast hoprullade i en hög i andra ändan av rummet när de agerat startsträckor åt karavanen av jyckar när de passerade i jakt på något osynligt som Tascha lurat dem att jaga. Inte ens IKEAs mattunderlägg hjälpte. Dammet virvlade och parketten nöttes. Claes och jag suckade. Men dörrarna stängde vi inte. Jyckarna hade ju skoj!

KAPITEL 19

FULLT LOPP-KRIG

Claes och Petter åkte till Sverige över sommaren och jag stannade kvar hemma i South Pasadena med den hopsamlade flocken.

- Nej, jag ska inte behålla Svartingarna. Jag ska hitta ett hem åt dem, bara de blivit lite tryggare först, försökte jag övertyga Claes om innan han for.

Han trodde mig som vanligt inte i det läget. Men den här gången menade jag allvar. Det var jobbigt att ha tre hundar och till och med jag var ganska trött på att städa, plocka bajs i trädgården, bada hundar och släpa hem säckvis med mat. För att inte tala om lopporna som fanns överallt.

- Om du sprayar trädgården var tredje vecka, stänger alla fönster en halv dag och sprutar hela huset med inomhusspray, badar hundarna i loppschampoo och kammar dem varje dag med luskam, ja, då kan du ha en chans att slippa dem, tröstade Cheryl som kom förbi och putsade Cisco var tredje månad.

Jag proklamerade krig mot lopporna. Ett krig som jag inte hade en chans att vinna. Det var hopplöst att bli av med de små svarta krypen som trivdes utomordentligt i värmen, smög in och lade sig i jyckarnas päls och ramlade av på någon matta. Eller i sängen. Därifrån kröp de upp på benen och bet mig också.

Det var då jag började raka benen.

Och satt varje kväll med en kall öl på verandan och kammade hundarna med luskam. Jag blev expert på att hitta god amerikansk öl från mindre bryggerier och att klämma ihjäl loppor mellan naglarna eller med stålkammen. De var verkligen avskyvärda. Men att jaga loppor blev en del av vardagen.

Oftast arbetade jag hemma, men ibland var jag ju tvungen att åka bort en hel dag. Då passerade Ray och tittade till hundarna. Cisco var nästan alltid inomhus då, jag trodde att han tyckte att det var skönt att få vara ensam ibland. Tascha och Ginger låg ute på verandan och grävde emellanåt upp gropen under trappan. I början grävde de upp rabatterna också, men hade slutat med det. Det verkade till och med som om de började använda en hörna av gräsmattan för sina behov också. Det fanns vissa tecken som tydde på att hittehundarna höll på att bli civiliserade.

Ibland fick jag för mig att viss harmoni rådde. Och när jag inbillade mig det, hände alltid något.

Som när en jordbävning skakade huset tidigt en sommarmorgon. Jag vaknade av att hundarna skällde, det lät som om en lastbil passerade huset. Vattensängen gungade som på en Finlandsbåt och fönsterrutorna skakade. "Det var säkert därför hundarna skällde, det låter som om någon försöker ta sig in när dörrar och fönster skakar" tänkte jag.

Jag hade varit med om jordbävning förut och blev oerhört koncentrerad när jag förstod varifrån rörelsen och det dova mullret kom. Det gick fort då. Med ett stort kliv ur sängen satt jag sekunden senare i dörröppningen till vardagsrummet med Cisco famnen.

- Kom, befallde jag skarpt tikarna.

Ginger lydde direkt. Tascha satt kvar mitt på golvet i vardagsrummet, orörlig.

- Kom, sa jag lika bestämt en gång till.

Tascha rörde sig inte ur fläcken.

Väggarna gungade och golvet rullade under fötterna. "Tusan också", tänkte jag och kände mig aningen desperat. Där satt Tascha. Och det fanns ingenting jag kunde göra. Det hade varit dumt. Om taket rasade ner. Säkraste stället var i dörröppningen. Där satt jag med de andra två och ville inte riskera dem och mig för att hämta Tascha.

Av stundens allvar kom jag att tänka på Pete som var husse till Gus, den unge schäferhannen som var Adams förste kompis. Pete hade adopterat Gus från ett hundstall för övergivna schäfrar som unghund. De råkades alltid på morgnarna.

Gus var en mysig jycke och hans husse älskade honom. Efter rundan i parken stannade de alltid till på McDonald´s, Gus låg under bordet och Pete tittade på folk över en pappkopp fika. Cisco tittade alltid efter Gus när vi passerade McDonald´s och ibland stannade jag till och slog mig ner jag också, med alla jyckarna. Vi började så smått känna varandra, Pete och jag. Han kom från trakterna kring broarna i Madison County och skulle återvända till hösten tillsammans med sin fru för att se om det var sig likt eller om gårdarna sålts till Hollywood. Det ryktades om det, att buden var så höga att en och annan bonde inte kunde motstå en tidig pension med någon miljon på fickan.

En morgon var Pete ute och gick ensam. Hans ögon tårades när jag undrade var Gus var. Hunden hade kvällen innan hoppat över staketet och lekt med grannens hund. Men Gus sprang ut i gatan. Och blev påkörd. Han dog omedelbart.

- Han fick ett kort liv. Men han var i alla fall lycklig när han dog, försökte Pete förklara för mig och sig själv.

Jag tänkte ofta på vad Pete hade sagt.

"Om något faller", tänkte jag när jag satt på huk i dörröppningen under skalvet, "är det störst risk att det faller på Tascha där hon sitter mitt på golvet". Tack och lov hade vi i alla fall ingen taklampa i vardagsrummet. Men jag tänkte inte släppa de andra två hundarna och lämna dörröppningen för att hämta Tascha, så krass var jag, inte säker än på hur omfattande jordbävningen var eller om det skulle bli ännu värre. Den kändes riktigt stor. Golvet rullade fortfarande under fötterna.

Det tog 40 sekunder. En hel evighet. Sedan var det alldeles stilla. Inte ett ljud hördes. Ingen rörde på sig. Ingen var säker på om det var över.

Men det var det. För den här gången. Jag kramade om alla tre hundarna och kände hur mycket jag tyckte om dem.

KAPITEL 20

HUNDMAT PÅ MC DONALD'S

Jordbävningarna avlöste varandra. De flesta kändes inte. Men när de började nå 4 på Richterskalan märktes de med mer än önskvärd tydlighet.

Claes och jag höll på att få hjärtstillestånd första gången vi upplevde en jordbävning. Den var dessutom ganska liten, mätte "bara" 3,5 på Richterskalan. Det var första sommaren i USA.

Vi hade fått låna ett litet hus i turistparadiset Laguna, söder om Los Angeles. Stranden låg bara några kvarter nedför kullen, vi planerade att gå dit på eftermiddagen, innan tidvattnet rullade in. Kaffekopparna stod kvar på frukostbordet, som också var fullt med böcker, tidskrifter och en skrivmaskin som vi turades om att använda. Vi var urfattiga och gnetade på. Visst var det kärtv ibland och vi nötte på varandras tålmod, tog ut ångesten på varandra när Sverige stängde för sommaren utan en tanke på att de glömt betala våra fakturor som låg i någon anonym hög. Men då fanns snälla kamrater som lånade ut sitt hus vid Stilla Havet.

När det började mullra trodde vi bägge två att det var en långtradare med släp som passerade på gatan utanför. Vi stirrade på varandra över bordet i en halv sekund, kände hur det gungade lätt och tittade på träbjälkarna i taket. Lampan över bordet svajade försiktigt. Ingen sa något och det dröjde ytterligare några sekunder innan vi förstod vad som faktiskt hände.

Då gjorde vi allting fel.

Vi rusade i panik ut ur huset och ställde oss på den lilla verandan utanför dörren, under alla elledningar och träd. Vi bodde på en liten tvärgata, långt från huvudvägen där lastbilarna faktiskt passerade emellanåt. Ingen annan hade varit lika dum som vi. Ensamma blängde vi skräckslaget på varandra.

- Vad är det egentligen som har hänt, undrade jag och tittade på Claes som om han visste precis.

Vi kände oss väldigt ensamma och rusade till telefonen.

- *Hello.*

Det var en av mina amerikanska mammor.

- Jodå, vi kände det här också. Men det var inte så farligt. Bara 3,5. Jaså, ni är i Laguna. Hos Sharon. Nej, ingenting har hänt. Vi ses när ni kommer hem igen.

Vi hade varit med om vår första jordbävning. Och skylldes säkert på något journalistiskt, när vi i rent terapeutiskt syfte började lära oss så mycket som möjligt om San Andreas och de andra förkastningssprickorna och vad man gör när marken rör på sig. De gäller att inte handla i panik när naturens krafter tar stryptag på mänskligheten.

Claes fascinerades mest och gick på seminarier med seismologer och geologer.

- En jordbävning som mäter mellan 4 och 5 på Richterskalan motsvarar lika mycket energi som frigörs i en atombombtest. Och det är mer än en Hiroshimabomb, berättade han.
- En jordbävning som mäter 6 frigör lika mycket energi som det skulle behövas för att få iväg 2 miljoner stycken av NASAs rymdfärjor.
- Va, uttryckte jag föga intelligent och glodde storögt.
- Energin mäts i erg. Alltså så mycket energi som det krävs för att flytta ett gram massa en centimeter på en sekund. En jordbävning som mäter 6 på Richterskalan utlöser trettio gånger så mycket energi som den som mäter 5. Och den som mäter 7, utlöser trettio gånger så mycket energi som den som mäter 6, förklarade Claes initierat.
- Bevare mig väl för "*The Big One*", den som mäter 8, grimaserade jag och rös.
Vi trodde att vi vant oss vid jordbävningarna och lärt oss känna om epicentret låg nära eller långt ifrån. Jag insåg att den inbillningen var rena självbedrägeriet när nästa skalv skakade om vårt hus. Den förra, när Tascha satt mitt på vardagsrumsgolvet, visade sig vara ett förskalv till det vi upplevde nu. Jag satt under samma dörröppning, den här gången med alla tre jyckarna i ett säkert grepp och såg hur tavlorna ramlade ner från väggarna som svajade. Claes och Petter var fortfarande i Sverige. Det ryckte i huset, epicentret var troligen närmre än förra gången, och mullrade som om flera tungt lastade långtradare passerade huset.
Jag tyckte att det dröjde en hel evighet, innan det blev alldeles tyst. Efter några minuter befallde jag hundarna att stanna i dörröppningen, medan jag gick och sopade upp trasigt glassplitter på golvet.
Radion var på. Rapporterna från seismologerna på Cal Tech i Pasadena kom snabbt.
- Det här var den värsta jordbävningen som drabbat södra Kalifornien under det här decenniet, meddelade experterna Kate Hutton och Lucy Jones.
- Den mätte 7,3, fastslog de och visade upp seismogrammet.
Fler skalv var att vänta.
Jag ringde Ekots utrikesdesk och möttes av en uttråkad röst som undrade om något hänt.
- Ja. Marken har slitits isär längst en 30 kilometer lång sträcka.
- Jaså. Inget mer?
- Inget mer?
- Ja. Har det hänt något?
Då förstod jag att han undrade om någon dött. Om inget dött, har inget hänt.
- Nej. Inte än.
- Nä. Dåså. Då har ju inget hänt.
Det var uppenbart att vi tolkade det inträffade helt olika.
En dryg timme senare kom ytterligare ett skalv. Den här gången var jag fullständigt övertygad om att det var "*The Big One*". Jag behövde inte säga något till hundarna, de satt alldeles stilla bredvid mig i dörröppningen.

Jag höll andan.

Epicentret låg närmre, därför kändes den andra jordbävningen kraftigare, även om den "bara" mätte 6,7. Jag satt kvar i dörröppningen när telefonen ringde.

- Du, vi har just sett en jordbävning till på CNN, i direktsändning, flåsade den tidigare trötte redaktören.

- Reportern bara skakade, du, kan du inte åka dit?

Reportern bara skakade. Vad fan tror han händer när marken slits isär, tänkte jag lite trött. Det var ju därför jag ringt flera gånger! Jag hade varit med om det här förut, att fantasilösa kollegor måste se vad som händer på CNN, för att förstå.

- Var var epicentret, eller vad det heter?

- I närheten av Palm Springs. Visst. Jag åker.

- Hinner du fram och tillbaka så du kan göra ett reportage till morgonekot?

- Ja. Om jag sticker direkt.

Jag lade på luren och tittade på hundarna. Nej, jag kunde inte lämna dom hemma. Tänk om det kom ett skalv till, som skakade sönder fönster och dörrar och de flydde i panik. Nej, jag var tvungen att ta med dem. Man ringer inte sina vänner i lägen av katastrof och undrar om de kan ta hand om juckar.

- Jag behöver hyra en stationsvagn, förklarade jag för biluthyraren i telefonen.

Luftkonditioneringen var trasig i Forden, freonet var slut. Det var 40 grader varmt i skuggan ute i öknen runt Palm Springs.

- Vi har tyvärr ingen stationsvagn.

- Nähä. Vilken är den största bil ni har då?

- En Cadillac.

- Då får det bli en Cadillac, sa jag och skyndade mig. Det var bråttom.

- Jag behöver en telefon också.

Det var på den gamla goda tiden, innan mobiltelefoner var en självklarhet, då man hyrde en klumpig väska och laddade batteriet i uttaget för cigarettändaren.

- Den ligger i bilen när du kommer, sa den vänlige mannen på ett omsorgsfullt sätt.

Tjugo minuter senare satt jag och juckarna i en läderklädd Cadillac på väg att dokumentera den senaste katastrofen. Vi flöt fram på nästan tomma motorvägar. Jag hade varit med om just den här känslan förut, lugnet efter järngreppet, harmonin efter naturens framtvingade ödmjukhet. Det var en enastående vacker dag. Och vi hade det bra i Cadillacen. Luftkonditioneringen fungerade och den kommersiella radion fortsatte att spela Elton John, Rod Stewart och Phil Collins.

Jag var långt ifrån ensam att rapportera från det lilla drabbade samhället några mil nordost Palm Springs. Där fanns samtliga tevebolag med självvakning, där fanns ABC, NBC, CBS och CNN. De hade förstått allvaret redan efter den första jordbävningen den här gången och fanns redan på plats. Jag parkerade Cadillacen i närheten av de framkörda parabolantennerna som förmedlade bilderna i direktsändningar runt världen.

" Det är nog ingen som märker att bilmotorn är på", tänkte jag och lämnade nyckeln i tändningen. Luftkonditioneringen fungerade så att inte hundarna dog av andnöd i den stekheta värmen . Jag skrattade för mig själv när jag vände mig om och tittade på den gräddvita Cadillacen full av jyckar mitt bland alla parabler och gravallvarliga reportrar.

Det blåste kraftigt i värmen och jag var osäker på om det var vinden eller oändliga efterskalv som fick mig att ständigt snubbla. Men jag tog mig fram i bråten bland raserade hus och välsminkade världsreportrar.

Vi väntade på guvernören som anlände i helikopter.

Skalvet låg otäckt nära San Andreas-sprickan. Hade spänningen ökat nu? Ingen visste med säkerhet, det sannolika är att det inte dröjer alltför länge innan det är dags för "*The Big One*". Det tänkte jag inte alls på just då. Bara att jag var törstig. Och hungrig. Klockan hade blivit sex på kvällen och jag hade inte haft en tanke på mat under hela dagen.

McDonald´s drive-in skylt såg ut som en hägring i öknen. På vägen hem styrde jag in Cadillacen i fällan och stannade framför stolpen. Något fräste "*Can I take your order*" genom högtalaren.

- Fyra Big Mac Meny, beställde jag.

Tjejen i luckan glodde storögt, hennes blick gled från mig till Cisco, som satt på passagerarplatsen i framsätet, till Ginger och Tascha som satt bak i den läderklädda Cadillacen. Alla tittade vi förväntansfullt på henne.

Först då insåg jag det komiska i sammanhanget. Men sa inget.

KAPITEL 21

UTAN JYCKE PÅ MAYA-PYRAMID

Det skulle bli en lång sommar, den andra med valpen och första med hans upphittade adept. Svartingarna hade börjat lugna ner sig, men tuggade fortfarande på det mesta som kom i deras väg.

Förutom på det som låg i närheten av Ciscos matskål. Den vaktade han övertygande, inte en själ vågade komma i närheten. Inte ens Ginger som annars var som en slamsug så fort det handlade om mat. Om hon fick, skulle hon säkert äta jämt.

I början stod Ciscos skål framme. Han var van med att kunna äta när han fick lust, vilket oftast var mitt i natten.

- Vad är det för larv, undrade Ray manligt och tyckte att den bortskämde valpen lika bra kunde vänja sig vid att få mat samtidigt som svartingarna på morgonen och kvällen.

- Men han äter ju inte då, svarade jag.

- Han vänjer sig.

Det gjorde han inte alls. Cisco blev bara om möjligt ännu surare så fort hans skål sattes ner. Även om den var tom, skulle han vakta den. Det fick ju finnas gränser för vad han var tvungen att vänja sig vid, bara för att de där andra byrackorna flyttat in.

Radions program "Reslust" ville att jag skulle åka till Cancun på Yukatanhalvön i nordöstra Mexico. De första svenska charterplanen landade där den sommaren. Det var klart att jag ville doppa fötterna i Mexikanska Gulfen och Karibiska havet, det kan man där, nästan på samma gång. Men vad skulle jag göra med hundarna? Man kan ju inte be vem som helst att ta hand om sina skyddslingar.

Utan några andra jämförelser började jag inbilla mig att jag visste hur det var att vara ensamstående småbarnsmamma. Telefonsamtalen över Atlanten med Charlotte förvirrade dessutom världsbilden en aning. Hon hade ju småbarn. Som hon uppfostrade på samma sätt som hennes mamma uppfostrat sina jyckar!

- BAB-metoden fungerar utsökt på Ville också. Den lärde min mamma sig på hundressyr för länge sedan. Bryt. Avled. Beröm.

- Det funkar på maken också, förresten.

- Det är klart att du ska åka, förklarade Charlotte krasst när jag berättade om Cancun.

- Det kan väl vara skönt!

- Ja, men....

- Jyckarna klarar sig. De har ju varandra. Kan du inte fråga Ray?

Jag gjorde som Charlotte sa. Ray bodde dessutom hemma hos sin syster efter ett sprucket samboförhållande och längtade efter att vara ensam ett tag. Det sa han i alla fall och lovade att komma i god tid innan jag skulle till flygplatsen.

Men hans längtan efter ensamhet var en lögn och löftet om att komma innan jag för en illusion.

När jag tog fram resväskan, började jyckarna vandra vankelmodigt efter mig. Jag fylldes av samvetsqual och kände hur hjärtat knöt sig. Till och med Dorothy försökte vara deltagande, när hon ringde.

- Du ska ju bara vara borta i fem dagar, hur mycket kan hända på den korta tiden, undrade hon aningslöst innan hon önskade trevlig resa och lade på luren.

När jag packat klart, satte jag mig på verandan och väntade på Ray. Jyckarna bevakade mig intensivt. Telefonen ringde igen.

- Jag är på väg, meddelade Ray.

- Jag är där om tio minuter.

Det var han inte alls. Han hade inte ens kommit innan taxin väntade utanför dörren. Jag hade varit ekonomisk och beställt en sån där taxi som man samåker i och kunde ju inte be dem vänta, utan var tvungen att gå. Annars riskerade jag att missa flyget och inte komma iväg alls. Jag hörde hur jyckarna ylade förtvivlat när jag stängde ytterdörren bakom mig. Hjärtat värkte.

"Jävla Ray", tänkte jag. Han hade ju lovat att komma i tid, det var just det här jag ville undvika, att skapa onödigt stress hos de arma livet! Det var första gången jag lämnade svartingarna längre än för bara ett par timmar. Claes eller Petter hade ju kommit så småningom och tröstat Cisco förut.

Nu hade han ingen.

När jag kom till flygplatsen, visade det sig att planet var försenat några timmar, men det fick jag veta först efter det att jag checkat in resväskan och inte längre hade någon möjlighet att boka om flyget. Eftersom jag redan var på ett uruselt humör, skällde jag ut mannen bakom disken som inte påverkades ett dugg av min ilska.

- Utgång 58, sa han kallt och räckte över ett boarding-kort.

Hemma var det ingen som svarade. Ray hade fortfarande inte kommit. Han hade inte ens kommit innan det var dags att gå ombord det försenade flyget till Cancun.

Jag var måttligt förtjust över att vara på väg.

Någonstans över djungeln insåg jag att jag trots allt var tvungen att lita på Ray. Det fanns ingenting jag kunde göra åt det jag lämnade bakom mig i alla fall.

Nästa morgon vaknade jag redan halv fem och var klarvaken. Jag hängde kameran på axeln och följde barfota sandstranden österut i ett par timmar innan jag stannade till på Sheraton och åt frukost.

Det var lyxliv, det!

Hemma tuggade jyckarna på vattensängen, men det var jag lyckligt ovetande om.

Stärkt av doften från det blå-gröna havet och upptäckterna bland de nybyggda hotellen, som inte alls var lika avskräckande som i Benidorm, bokade jag in mig på en utflykt genom djungeln till Chichen Itza för att beskåda enastående bevis på en kultur som utvecklades för mer än tusen år sedan.

Den genuina Maya-kraften var oerhört inspirerande. Jag kände ett barnsligt behov att bevisa för mig själv, att jag också vågade något just där och då. Att jag vågade något som jag är gruvligt rädd för, nämligen höjder. Den 70 meter höga Castillo-pyramiden låg där tryggt utmanande. Den sög mig till sig. Jag stod vid foten och tittade uppåt. Mot himlen, verkade det. Efter att ha vänt en gång, bestämde jag mig för att nå toppen. Vilken hjältinna! Jag vågade inte titta på alla andra som klättrade bredvid.

Att klättra upp för de smala,branta trappstegen hela vägen till toppen var ingenting jämfört med att gå ner igen. Jag trodde jag skulle dö när jag tittade ut över kanten och kunde inte i min livligaste fantasi se mig själv ta ett första steg utför. En löjlig kätting låg i mitten av alla trappstegen. Jag var absolut livrädd och visste inte vad jag skulle ta mig till.

Hur övervinner man skräck innan den blir till panik? Tro det eller ej, men plötsligt när jag stod där på toppen av Castillo-pyramiden och skakade, tänkte jag på vad Yoda sa till Luke Skywalker i filmen "Star Wars".

- Rädsla är naturligt. Man måste bara lära sig att kontrollera sin rädsla, *You must control your fear*, förklarade den kloke Yoda för Luke.

Vilken kombination! Star Wars och Chichen Itza. Ibland är tankekrockarna oförklarliga.

"*You must control your fear*," mumlade jag för mig själv hela vägen ner.

Och kom ner. Då sprang jag fram till ett par killar och undrade om inte de kunde ta en bild av mig, sprang uppför halva pyramiden igen och vinkade.

Sedan började regnet ösa ner och åskan dåna. Det gjorde det så dags varje dag i djungeln.

De fjärde dagen vandrade jag tillbaka till Sheraton och köpte en dyr t-tröja, som det stod Cancun på med fiskar och bubblor, till vår då 4-årige gudson Robin i Uppsala. Jag köpte alltid en t-tröja till honom när jag var ute och åkte.

Hemresan blev inte ett dugg bättre än ditresan. Flyget var ännu mer försenat och planet lyfte slutligen med öppna bagageluckor i kabinen och en stewart som ohövligen påpekade att det inte var deras fel, utan markpersonalens, att vi nu kom hem mitt i natten istället för på eftermiddagen. Av någon okänd anledning mellanlandade vi dessutom i Mexico City och jag passade på att ringa hem. En ung kvinnorst svarade.

- *Hello*.

- Är det hos Andreassons, undrade jag och tyckte att det kändes aningen besynnerligt att fråga om jag ringt rätt när jag ringde hem till mig själv.

- Vänta ska jag fråga, hörde jag den unga kvinnan säga svagt.

- *Hello*. Nu var det Ray som övertagit luren.

- Hej. Det är jag. Flyget är försenat. Hur är det?
- Jag vet inte hur jag ska säga det här, stammade Ray. Hans röst lät som om man kunde vänta sig det värsta.

- Hundarna har tuggat sönder din vattensäng.

Jag kände mig som på film och gillade inte riktigt min roll. Det fanns ingenting jag kunde göra åt någonting. Det som var gjort, var gjort.

- Jaha. Vilken del? Undrade jag aningen avmätt och såg hur madrassens tusen liter vatten dränkt sovrumsgolvet. Hur jyckarna flöt med floden från sängen, via vardagsrummet och verandan ut i trädgården. Hur vattnet svämmat över den lille hårpåsen och förmodligen dränkt honom.

Hur stort hål hade de tuggat i madrassen? Hade vattnet forsat kraftigt? Handen som höll i luren höll på att bli väldigt svettig.

- Gaveln. Trägaveln, sprakade Rays röst genom den spruckna telefonledningen.

- Dåså, konstaterade jag uppgivet.

När jag äntligen kom hem till slut, var det tyst och stjärnklart. Ray hade övergivit stället betydligt tidigare på kvällen. Ginger och Tascha väntade sedan länge ute i trädgården som var till hälften uppgrävd, det låg hundbajs överallt. Det var minst lika synd om dom som det hade varit om grannens Doberman en gång i tiden. Ciscos blick var helt slut när jag äntligen öppnade dörren, han verkade helt utpumpad.

Alla tre säckade ihop som stora hårpåsar över mina fötter och tänkte inte låta mig gå igen.

Man kan inte lura en hund. De minns.

De följande dagarna fick jag veta precis vad som hänt där hemma när jag varit borta, trots att Ray inte berättade någonting.

Jyckarna och Helga hjälptes åt att avslöja bilden.

- Nej, han var bara ute och gick med dem en enda morgon, berättade Helga.

- Resten av tiden vallade han damer.

Helga är en snäll människa men såg barsk ut.

- Olika damer.

Några dagar efter hemkomsten tvärstannade en biljakt mot en trädstam mittemot vårt hus och två mexikanska flyktingar försökte fly undan polisen som jagade dem. De lyckades visst fly och de uniformsklädda männen i solglasögon var på väg att lämna platsen, när jag skulle gå en runda med jyckarna. Cisco började skälla upprört. Argast var han på den störste polismannen. Ingenting kunde lugna honom.

- Vad har hänt, undrade jag när Ray kom förbi på fika.

- Vadå, undrade Ray frågande.

- Varför skäller Cisco på poliserna?

- Jaha. Gör han? Började Ray urskuldande och berättade sedan motvilligt hur hans lagom lustiga kollegor skrämt livet på jyckarna när de svängde upp i tre

polisbilar med tjutande sirener framför dörren mitt i natten och plötsligt stormade huset.

"Skjut en snut" sjöng Ebba Grön för länge sedan. Kom jag plötsligt att tänka på. Jag var heligt förbannad.

Ända sedan den gången blev Cisco förtvivlad varje gång han träffade på en man med midjejacka. Vem tycker det är kul?

Min idylliska Cancun-resa hade satt spår som gjorde ont.

KAPITEL 22

UTAN KOPPEL I KALIFORNIEN

Flocken gillade att vi var tillsammans igen.

Det gjorde inte jag. Inte för att jag inte gillade jyckarna. Men det hade varit skönt att vara borta några dagar. Att inte behöva ta hänsyn till någonting annat än att på bästa sätt försöka beskriva ett växande turistparadis. Jag njöt. Ända tills jag kom hem igen och såg röran.

- Jag anlitar en hundservice när jag åker bort, berättade Janne, min bästa kompis som egentligen heter Jan.

- De kommer först på morgonen och tar in posten och går ut med hunden. Sedan kommer de på kvällen också och matar honom innan de tar ut honom på en runda till. Man kan be dem komma tre gånger om dagen, det kostar fem dollar till, men jag tycker det räcker med två, han kan ju gå ut i trädgården själv.

Jannes jycke bodde i garaget. Till vänster om bilen. Ibland fick han komma in i huset och leka med Jannes döttrar, men sedan åkte han ut i garaget igen.

- Tar du aldrig med honom när du åker bort, undrade jag.

- Nej, han är för stor nu, han får inte plats i bilen.

Vi satt på verandan och tittade på alla lappade hål som jyckarna grävt när jag var i Mexiko.

-Helga säger att Ray bara var ute med dem en enda gång. Då hade det ju varit bättre med servicen du anlitar, suckade jag.

- Och förmodligen billigare.

Jag lockades av tanken att köpa tjänster och slippa vara tacksam mot någon som ändå bara lovar runt men håller tunt.

- För att kunna njuta av att vara borta, måste man ju veta att allt är OK hemma, eller hur? Janne höll med. Tillsammans hade vi utvecklat konsten att vältra oss i varandras självklarheter.

Jag bestämde mig för att ta med hela konkarängen nästa gång vi skulle ut och åka.

- Du är inte klok, konstaterade Janne som känt mig i 20 år och visste att det inte var någon idé att försöka övertala mig när jag bestämt mig.

- Jamen, så här kan det ju inte vara, försökte jag.

- Jag tror till och med att Cisco fått stryk, att Ray tagit honom i nackskinet och slängt honom i väggen när han vaktat sin matskål. Cisco är aningen reserverad mot Ray nu, det var han inte förut. Och Ray har sagt något om att jycken borde få en omgång så han lärde sig veta hut. Jag trodde aldrig att han faktiskt menade allvar, men det verkar så. Jag vill inte riskera att mina hundar ska bli slagna.

Janne såg på mig allvarligt. Och höll med. Med amerikanska mått var vi rätt larviga med våra jyckar. Som inte trodde att man kunde slå någonting till lydnad. Som överhuvudtaget släppte in hundarna inomhus. Och till och med pratade med dom. Som om de begrep.

- Vet du att en jycke förstår sådär 300 ord, undrade Janne.

Nä. Men jag misstänkte det. Jag hade ju alltid pratat med Cisco. Han visste. Och förstod.

- Om du träffade en karl som sa att du fick välja mellan honom eller hunden, vad skulle du göra då?

Janne är en vacker, ensamstående kvinna med en ständig längtan. Efter en man. Hennes svar kom blixtnabbt.

- Du är inte klok. Det är väl självklart. Skulle någon dåre komma på en så dum tanke, kan han ju ta sina saker och sticka.

Vi skrattade. Osökt kom vi att prata om karlar. Det hade vi gjort väldigt många gånger förut. När vi var 17. 27. 37. Och nu nästan 40.

- Är inte Claes avundsjuk på Cisco, undrade hon.

- Jo, jag tror det.

- Visst är det underligt att män är avundsjuka på jyckar? Mina döttrar måste de ju acceptera och helst även försöka tycka om. Men jycken, den stackarn, honom ska de ge sig på. Han kan inte ens få stå eller ligga ifred hemma utan manliga synpunkter. Jag kan inte ens mata jycken förrän dom ska lägga sig i och tala om hur mycket han ska ha, att han blir för tjock och allt möjligt. Att jag motionerar honom för mycket. Eller för lite.

Vi kunde bli lätt vulgära tillsammans

- Tror du att det spelar någon roll att du har en hanhund? Som dessutom är ganska stor?

Vi fnittrade.

- Tror du att männen jämför sig med jycken?

Vi skrattade så vi kiknade.

Då ringde det på dörren. Det var Alma, en av mina amerikanska mammor, Dorothy är en annan. Alma är mamma till en klasskamrat från High School, jag adopterade henne redan då, även om jag bodde i en annan familj.

- Välkommen hem, sa hon och log varmt.

Alma räckte över en stor kastrull.

- Jag tänkte att du nog inte hunnit laga mat första dagen. Hur var resan?

Hon gjorde så ibland. Bara stod där och spred värme.

- Janne är här. Kom in.

Cisco älskade också Alma. Hon satt på huk på golvet och klappade honom. Och Svartingarna.

- De saknade dig, eller hur? Alma hade också hund. Som hon pratade med. Det var numera en skabbig pudel med krumma ben som förmodligen ingen annan än Alma älskade. Hunden var så gammal, att den börjat lukta illa och var nästan

blind. Jag brukade ta hand om henne när Alma och hennes man reste bort. Jycken fick vara kvar hemma då, hon låg nästan alltid under bordet i alla fall och var förmodligen lyckligast med det. Cisco försökte uppvakta henne, men den lilla pudeln bara bet efter honom så mycket hon kunde med de få gaddar hon hade kvar. Men han var manligt fåfäng och gav sig inte.

Vi ringde till Chester, Almas man och han tog jycken under armen och kom över. Det var ju lika bra att vi åt middag tillsammans, Janne stannade också. Det var gruvligt gott att vara hemma igen.

När de åkt, kröp jag upp i soffan. Cisco hoppade upp och lade sig tätt bredvid och ville bara bli klappad på magen. Svartingarna låg nedanför och verkade nöjda.

Jo, jag tyckte också att det var skönt att vara hemma igen. Jag tycker inte om att åka bort, om inte allting är bra hemma. Och det var det inte när jag åkte. Vi låg där i en soffhög och slickade varandras sår.

Nästa morgon låg alla hundarna i sängen. Jag hade inte märkt när även Svartingarna glidit upp och lagt sig på varsin sida om mig. De låg där som bokstöd, jag kom ingenstans. Inte ens Kungen rörde sig, ögonbrynet ovanför ena ögat hoppade en aning. Han hade koll över läget och tolererade uppenbart Svartingarnas egenmäktiga förfarande. För den här gången.

Efter morgonrundan satt jag åter vid skrivbordet, Cisco låg bredvid och tittade ut genom fönstret. Förut stod en fåtölj där som han hoppade upp i så han såg ut. Men jag hade möblerat om och ställt skrivbordet framför fönstret. Så då fick han ligga där istället, till höger om datorn.

Svartingarna jagade varandra i trädgården. Allt var som vanligt igen. Dammet yrde. Och jag klippte band till radioreportaget från Cancun.

Vi hade vid det här laget lärt oss att man aldrig kan räkna ut någonting när man skaffar hund. Det finns inga genvägar. Även om man i USA försöker sig på några. Som att kastrera sina hundar.

- Springer han inte bort, undrade några och påstod att alla hanhundar jämt gör det.
- Han blir mycket enklare att hantera, om du kastrerar honom, förklarade de även om jag bedyrade att han inte alls sprang bort hela tiden eller verkade provocerat aggressiv. Man får ju faktiskt lära sig att respektera djuret också, påstod jag utan att få gensvar. Hanhundar med testiklar vara bara besvärliga och tikar som löpte kladdiga. Lika bra att kastrera dem.

Ändå satt jag där och funderade på vad vi skulle göra. Satellitleddningarna över Atlanten var emellanåt ockuperad av detta delikata ämne.

- Kastrera? Frågade Claes med en något ljusare stämma, tyckte jag.

- Varför det?

- Den som tar hand om Svartingarna kommer ju ändå att kastrera dom, och då kanske det är lika bra att göra det när tiden passar deras biologiska utveckling mest. Och veterinären påstår att det är när de är omkring 7 månader, innan de löper första gången.

Jag hade väl aldrig trott att jag skulle ha en sån här diskussion med Claes.

- Ja. Jo. Kanske det. Det låter bara så stort.

- Det tycker jag också. Han sa, att de tar bort livmodern och allting.

Eftersom det finns miljoner hundar som ingen vill ha i USA, är kastrering ett sätt att försöka få situationen under någon slags kontroll. Alla bortsprungna gathundar, som fångas utan att hitta sina ursprungliga ägare, kastreras.

Om de inte avlivas. Hittar man inte ett nytt hem åt dem efter ett tag, mister de nämligen livet. Vill man adoptera en valp, förbinder man sig att kastrera den.

- Ja, sannolikheten att de kommer att kastrera av sin nye ägare är ju stor. Så det är väl lika bra att göra det nu då, konstaterade vi.

- Men Cisco måste väl inte kastreras? Vad sa du, att de skär bort testiklarna?

I flera veckor ältade jag detta ämne med envar som korsade min väg.
Stackarna.

- Det är väl lika bra att få det gjort, sa Ray som tyckte det var ansvarslöst att låta bli. Han såg alldeles för många illa tilltygade jyckar på gatorna och ville inte riskera att behöva ta hand om fler som ändå bara avlivades efter några veckor på hundgården.

Cisco fick stanna hemma när jag åkte med tikarna till veterinären. De tittade ängsligt efter mig när de försvann med en vitklädd assistent och veterinären lovade att ta väl hand om dem. Det tvivlade jag inte alls på, men hans tröstande ord hjälpte inte ett dugg.

Jag kände mig som en skurk.

För veterinären var det rutin. För mig var det som om oskulden kommit till stan. Mina känslor var bara mänskliga. Det var hur jobbigt som helst att överföra dom på jyckarna. Men det gick. Förmodligen helt i onödan. När jag hämtade dem nästa dag verkade de tämligen oberörda, bara trötta. De var rakade på magen och hade prydliga stygn i en raklång följd efter ingreppet.

Ganska snart for de runt som idioter i trädgården igen. Grävde gropar, smutsade ner köksväggen, tuggade på skor och var bara byrackor.

Allt var som vanligt igen.

Några veckor senare landade Susanna. Med sin nyfödde son under armen. Cisco var överlycklig. Han luktade nästan som Ville.

Och det dröjde inte länge förrän han sökt igenom Susannans öppnade resväska och kom ut med en behå i högsta hugg som han snubblade fram med inlindad av axelband runt benen.

Svartingarna såg väldigt konfunderade ut. De hade aldrig sett en bebis förut. Men de var väldigt försiktiga med honom, när han kröp omkring på golvet. Ibland påminde bebisen om en rysk trädocka, när han försökte sitta. Plötsligt passerade en jycke och puffade honom lätt i sidan. Bebisen vinglade till och satt snart på den välstoppade rumpen igen. Och så kom en jycke till. Och han vaggade till åt andra hållet. Och så upp igen.

Så där höll de på. Och det verkade fungera. Jyckarna och bebisen lärde sig att ta hänsyn till varandra. På sitt sätt.

Susanna och jag hade pratat om att åka till kusten i ett par dagar. För att vara riktigt lediga. Vilket självbedrägeri!

Forden var för liten, så det var dags att ringa till "Budget" igen. Den här gången hade biluthyraren en jättelik stationsvagn, en metallblå Chevrolet Caprice Wagon, som gungade fram på motorvägen som en båt.

Bilen var fullproppad när vi for iväg. Och vi hade ändock bara tagit med det väsentligaste.

Allra längst bak låg hundarna som turades om att bli åskskjuka. Det brukade bli bättre efter bara några mil, men de fick torrfoder för säkerhets skull. Vi hann inte ens runt hörnan innan den första jycken kräktes.

I baksätet satt babyn i en barnstol omringad av resväskor och blöjor. Han åt ingenting annat än äppeljuice morgon, middag och kväll och verkade må alldeles utmärkt.

Susanna och jag njöt i fulla drag där vi satt i framsätet som var helt med plats för tre. På det tredje passagerarsätet, mellan oss, travade vi godis och läsk för en hel armé. Vi var på väg till Seal Beach och hade till allas överraskning hittat ett hotell som tog emot fyrbenta gäster också. Men vi hade bara berättat att vi hade två.... Så att det inte skulle låta som om de var så många. Som om det inte syntes så for man öppnade bakluckan! Vi trodde förmodligen att ingen skulle läggamärke till oss... Svartingarna började bli stora också.

På vägen norrut passerade vi Santa Barbara och stannade till på "Madonna Inn" i San Louis Obispo ,bara för att titta på det skära hotellet och äta en kylskåpskall räksallad i kaféet, innan vi fortsatte längst de sammetsbeiga bergen mot kusten igen. Jag hann visa henne det läderklädda rummet Claes och jag fått på vår bröllopsresa och Susanna fnissade hjärtligt. Jodå, bisonoxens huvud hängde kvar på väggen.

Framme vid hotellet hämtade vi nyckeln till vårt rum i receptionen och parkerade den metallblå stationsvagnen så nära ingången som möjligt. Som travhästar vandrade vi fram och tillbaka med filter till jyckarna, resväckor, badväskor, barnmat, hundskålar och blöjor. Och ett par kassar med salta nötter, chips, salsa och Southern Comfort. Vi skrattade så vi fick ont i magen. Vilket gäng!

Southern Comfort är egentligen bland det äckligaste jag vet, men av någon underlig anledning smakar den sötsliskiga whiskeylikören alltid gott tillsammans med Susanna. Ingen annan.

Jyckarna undersökte varenda vrå i det okända rummet, som var ganska stort med varsin dubbelsäng för oss att sprida ut våra kroppar i. Sängarna är nog det bästa med amerikanska hotellrum, i Kalifornien är King Size dessutom ännu större än en normal King Size. Vilket är en normal dubbelsäng.

Det dröjde inte länge förrän babyn och juckarna somnade. Susanna och jag satt på balkongen i kvällsvärmen och tittade ut över havet. Solen hade just dykt ned i Stilla Havet. Vi kom inte längre den kvällen. Vi var alldeles för trötta för att lyfta in hela gänget i bilen igen och åka till en restaurang för att äta. Så det blev några nätter till och ett glas whiskeylikör istället. Vi var ju på semester.

Nästa dag upplevde vi den minst avkopplade dag man kan tänka sig på en strand.

Ginger och Tascha for omkring som yra höns. De hade aldrig varit vid havet förut och undersökte allt, precis allt och var hopplösa att försöka hålla reda på. Jag försökte, det ska gudarna veta, men var också hysteriskt rädd för att Cisco skulle slukas av vågorna och skrek efter honom mest hela tiden. Oftast hade han inte en chans att höra min röst i bruset av vattnet som sköljde mot stranden. Varför jag inte helt enkelt kopplade honom står skrivet i stjärnorna. Bilden av en kopplad hund passade väl inte in i min romantiska bild av en fri jucke vid havet... Han skulle väl också få vara ledig och uppleva friheten. Hur man nu kan göra det med min hesa röst ekandes i bakhasorna mest hela tiden.

Svartingarna var större och kraftigare. Och mycket fegare. De höll sig försiktigt kvar på stranden när vågorna vällde in.

Susanna och jag sa knappt ett ord till varandra den dagen. Vi satt där på stranden i alla fall och hade semester.

KAPITEL 23

HARMONI I FLOCKEN

Nästa morgon smög jag upp tidigt föra att springa på stranden med hundarna. Det var tyst och alldeles stilla.

Vi följde åsen bort mot trapporna som förde oss ner till stranden. Vattnet skvalpade försiktigt mot sanddynerna, fiskmåsaarna svepte förbi. Vi mötte en och annan morgonvandrare med hund som nickade i den tidiga morgontimmen, man behövde inte prata, gryningen delar man med försiktighet.

Jag satte mig ned en stund på en sten och njöt. Ginger och Tascha jagade varandra över sanddynerna, Ginger nästan flög i sprången. Cisco sniffade med hög svansföring bland tången och släpade med stor möda med sig uppskölda växter som han lade framför Ginger och Tascha. Som om han ville visa dem. Tillsammans lade de sig ned och gnagde på växten som om de just fällt något vilt och nu delade bytet. Hemma i trädgården gjorde de likadant med palmlblad som ramlat ner.

Harmoni rådde i flocken.

Jag satt där och tänkte på hur skönt det skulle vara för jyckarna om de bodde så här. Så att man bara kunde springa ned på stranden på morgonen. Slippa gå på stekheta asfaltgator i koppel. Få gå på upptäcksfärd i sanden utan att bli vettskrämd av galningar och polissirener. Få vara fri.

Jag såg ängar framför mig. Inte trädgårdar bakom staket. Jag såg landsvägar. Inte motorvägar. Jag hörde vinden. Inte buller. Jag såg himlen. Utan smog. Och kom på att det inte bara var hundarna jag tänkte på längre. Utan mig själv.

Tillsammans med hundarna upptäckte jag en längtan som jag sorterat bort.

Jag ville också gå utan koppel.

Efter frukosten fortsatte Susanna och jag vår resa. Vi fortsatte längst kusten norrut till Big Sur för att titta på de jättelika Redwood-träden innan vi svängde tillbaka söderut och gick på gallerier i Los Olivos. Jyckarna lärde sig att åka bil och ta in på hotell.

Sista dagen stannade vi i Santa Barbara. På kvällen körde vi ut på piren. Jyckarna fick stanna kvar i bilen när jag och Susanna med babyn under armen satte oss i baren för att beskåda den fantastiska solnedgången.

Nästa dag var semestern slut. Lampan på telefonsvararen blinkade när vi kom hem igen. Jag gick fram och skruvade upp volymen innan jag tryckte på den röda knappen. "Hej. Jag heter Steve. Jag ringer med anledning av annonsen i tidningen. Hur gamla är hundarna? Mitt telefonnummer är 283-5647".

Susanna tittade på mig med undrande ögon. Hon gillade svartingarna, särskilt Tascha.

- Ja. Jag satte in en annons innan vi for på semestern.

"Två Boardercolliblandningar säljes till kärleksfullt hem på landet".

SLUT